

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽĖ - MAY 15, 1990

Nr. 94

Pabaltijo viršūnių konferencija

Atnaujintas 1934 metų paktas

Talinas. Gegužės 12 d. — Trijų Pabaltijo respublikų prezidentai šeštadienį pasirašė 1934 metų Vienybės ir Bendradarbiavimo deklaracijos atnaujinimą, kuri sudaro teisinį pagrindą intensyviam politiniam bendradarbiavimui tarp Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Ta sutartis veiks iki 1940 metų, kai Sovietų Sąjunga okupavo šias tris respublikas.

Pabaltijo respublikų vadai išleido bendrą pareiškimą ir pasiuntė laiškus JAV prezidentui H. Bushui ir Sovietų Sąjungos prezidentui M. Gorbačioviui. Laiškų turinys mums nežinomas, tačiau manoma, kad respublikų prezidentai prašo Pabaltijo nepriklausomybės klausimą iškelti viršūnių konferencijoje Washingtone.

Tai buvo pirmas toks Pabaltijo viršūnių susitikimas, kai tos respublikos paskelbė savo atskiras nepriklausomybės deklaracijas. Pabaltijo respublikų prezidentai tarėsi maždaug dvi valandas vyriausybės pasitarimų salėje, kuri yra 18 metų pilnyje. Kai pasirašė dokumentus, įvyko spaudos konferencija. Pagal gautas žinias iš Vilniaus, spaudos konferencijoje prezidentai pasisakė, kad reikėtų sudaryti bendrą Pabaltijo valstybių delegaciją, kuri vyktų į Maskvą ir kalbėtųis nepriklausomybės klausimais.

Deklaracijos turinys

„Amerikos balso“ radijas

Mongolijoje traukiasi vyriausybė

Ulan Bator. — Prancūzų žinių agentūra pranešė, jog Mongolijos Komunistų partijos vadovybė nutarė, kad jos valdantysis organas Politbiuras pirmadienį pasitrauks iš pareigų.

Šią žinią patvirtino ADN — Rytų Vokietijos žinių agentūra ir Reuterio žinių agentūra. Visą mėnesį nesiliaujančios žmonių demonstracijos privertė prie komunistų vadovybės pasitraukimo. Ten buvo ir daug badaujančių, kurie nutraukė tuos bado streikus, kai buvo paskelbta ši žinia iš Komunistų partijos istaigos. Partijos sekretorius Jambyn Batmonh, kalbėdamas per krašto radiją ir televiziją, pasakė, jog Politbiuras pasitrauks specialioje plenarinėje sesijoje. Jis taip pat pranešė, jog partija yra pasiruošusi tartis su opozicija naujos konstitucijos sudarymo klausimu ir ragino, kad opozicijos vadai sutiktų su jo pasiūlymu tartis.

Sekretorius taip pat prašė Mongolijos gyventojus nustoti demonstruoti ir laikytis ramiai, pažadėdamas, kad nebus imtasi jokių prievartos veiksmų prieš tautinio sąjūdžio vadus. Partijos sekretoriaus šis pareiškimas buvo padarytas po to, kai tris dienas iš eilės minios demonstrantų išėjo į gatves ir palaikė badaujančius žmones.

Kinijos prieangyje

Mongolija, kurios teritorija yra tarp Sovietų Sąjungos ir Kinijos, yra antroji seniausia komunistų valstybė po Sovietų Rusijos ir vėliausia, kurioje prasidėjo sąjūdis už demokratiją.

pranešė, jog Arnoldas Ruutel, Estijos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas, Anatolijus Gorbunovs, Latvijos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas, Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, remiantis nepalaužiamu savo žmonių tikėjimu laisvę ir nepriklausomybę ir trijų šalių bendradarbiavimu, patvirtina savo įsipareigojimus tarptautiniams įstatymų principams ir nutarė tęsti ir vystyti trijų šalių bendradarbiavimą. Taip pat pareiškia norą prisidėti prie dabartinio Europos proceso. Ir kaip trijų kraštų atstovai, kurie buvo Tautų Sąjungos nariai, yra pasiruošę būti lygiais Jungtinių Tautų teisėtai nariais tarp kitų tautų pasaulyje.

Todėl atnaujino tą vienybės ir bendradarbiavimo sutartį, kuri Estijos, Latvijos ir Lietuvos buvo pasirašyta 1934 m. rugsejo 12 d. Ženevoje ir kuri neteisėtai Sovietų 1940 m. buvo sutrukdyta. Sudarytoji Pabaltijo valstybių taryba rinksis periodiškai arba kai to pareikalaus viena iš trijų valstybių. Taryboje bus tų valstybių prezidentai, ministrai pirmininkai, užsienio reikalų ministrai ir kiti aukštieji pareigūnai jei tai būtų reikalinga.

Šią deklaraciją pasirašė Taline gegužės 12 d. Ji surašyta estų, latvių, lietuvių, anglų ir rusų kalbomis.

„Tassas“ gi pranešė, kad Mongolijoje bus organizuojamas referendumas.

AP žinių agentūra savo pranešime daro pastabą, kad visa tai vyksta prie Kinijos durų, kuri savo demokratine opozicija sutraukė tankais. Agentūra sako, jog Mongolijos sostinėje demonstrantai praėjusį savaitgalį reikalavo naujos konstitucijos ir laisvų rinkimų ir kad Komunistų partija atsakytų monopolinės teisės viena valdyti kraštą. Mongolijos Demokratų partija, kai pažadėjo atsistatydinti partijos vyriausybę, atšaukė paskelbtą streiką, kuris turėjo prasidėti šeštadienį. Be to, buvo reikalaujama tuojau pat įvesti daugpartinę sistemą. Komunistų partijos vadovybė pažadėjo su Demokratų partija tartis dėl reformų pravedimo.

Demonstrantai taip pat reikalavo, kad Sovietai mokėtų už jų naudojamus žemės gaminius didesnes kainas, nes dabar Kremlius juos išnaudoja, mokėdamas labai žemas kainas už jų produktus.

Nėra lietuvių pavardžių

New Yorkas. — Ukrainiečių advokatai, kurie gina Ivaną Demjanuką, gavo iš Vyriausios komisijos nacių nusikaltimams Lenkijoje tirti sąrašus nusikaltusių. Tuose sąrašuose nėra nei Demjanuko, nei Liudo Kairio, nei Vlado Zajankauskio pavardžių. Raštas rašytas Varšuvoje 1979 rugpjūčio 31 d.

Trys Pabaltijo prezidentai, pasirašę 1934 atnaujintą sutartį. Kairėje — Lietuvos Respublikos prez. Vytautas Landsbergis, vidury Estijos prez. Arnoldas Ruutel, ir dešinėje — Latvijos prez. Anatolijus Gorbunovs.

Žibalas plaukia į Klaipėdą

Prunskienė sugrįžo į Lietuvą

Maksva. Gegužės 13 d. (AP) — Lietuvos ministrė pirmininkė čia sekmadienį pasakė, jog ji mananti, kad pasiekė „de facto pripažinimą“ Lietuvai iš JAV ir kitų Vakarų valstybių, kurias ji vizitavo savo 16 dienų kelionėje.

Ji buvo trumpai sustojusi Maskvoje pakeliui į namus Vilniuje. Kazimiera Prunskienė vizitavo penkis kraštus ir visi pripažino, kad Lietuva turi teisę į nepriklausomybę ir remia pasitarimus, kurių vis dar vengia Maskva. Į klausimą apie Lietuvos diplomatinį pripažinimą Prunskienė atsakė: „Tai yra de facto pripažinimas. Faktas, kad aš galėjau būti tuose kraštuose ir kad priėmė labai aukšto rango pareigūnai ir kad visa tai galėjo įvykti, tai yra jau pripažinimas, ir kad tai nėra tik Sovietų Sąjungos vidaus reikalas“.

Prunskienės kelionė buvo dalis visos tos akcijos, kurią veda visos trys Pabaltijo respublikos už savo kraštų nepriklausomybę. Šeštadienį buvo atnaujintas 56 metų senumo bendras paktas Taline.

Laiškas prezidentams

Vilniuje Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis, sugrįžęs iš Estijos, pranešė, jog Pabaltijo respublikų vadai kreipėsi į Sovietų Sąjungos prezidentą M. Gorbačiova ir JAV prezidentą G. Bushą „paimiti mūsų problemas ir savo širdis“. Bet Landsbergis atsisakė pasakyti tekstą to rašto, kurį jis pavadino „diplomatinio bendradarbiavimo“. Jis taip pat pasakė, kad Latvijos ir Estijos prezidentai paprašė, kad juos priimtų prez. Gorbačiovas.

Pabaltijo respublikos buvo okupuotos 1940 m., primena ši žinių agentūra. Pasinaudodami Gorbačiovo paskelbtomis reformomis, pabaltiečiai pradėjo atsargų parlamentarinį kelią atgauti savo nepriklausomybės. Maskva įsakė vykdyti ekonominę blokadą prieš Lietuvą, kad ji neatšauktų savo kovo 11 d. paskelbtos deklaracijos. Maskvos sankcijos privertė Lietuvą atleisti iš darbo maždaug 12,500 žmonių.

Žibalas Lietuvai

AP žinių agentūra paskelbė, jog tanklaivis su 80,000 tonų naftos plaukia į Klaipėdos uostą, kad sumažintų Sovietų

Sąjungos blokadą. Šią žinią pranešė ir Lietuvos televizija. Ši alyva esanti nupirktą lietuvių emigrantų pinigais. Neaišku, ar Sovietai leis tanklaivį įplaukti į Klaipėdą.

Nors min. pirm. K. Prunskienė Vakarų sostinėse buvo šiltai priimta, bet diplomatinio pripažinimo nebuvo. Vakarai tuo nenorį pakenkti Gorbačioviui. Baltųjų rūmų spaudos direktorius M. Fitzwater pasakė, jog Prunskienės priėmimas gegužės 3 d., nepakeitė JAV nusistatymo ir Amerika formaliai nepripažįsta Lietuvos atskira valstybe. Bet sekmadienį Prunskienė kalbėjo, jog Vakarų vadai spaudžia, kad prasidėtų derybos tarp Lietuvos ir Kremliaus. Tas faktas, kad Vakarai žiūri į Lietuvą ir į Sovietų Sąjungą kaip į pasitarimų partnerius, jau yra ženklas, kad Lietuva egzistuoja kaip valstybė.

Austrų dovana Lietuvai

Zalcburgas. Austrijos spauda pranešė, jog atsiliepdamas į Lietuvos blokadą, „Pan-Europos Austrijos skrydis nutarė padėti lietuviams su pirmąja pagalba vaikams. Iš viso bus 10 tonų dovanų į kurias įeis maistas kūdikiams, vystyklai, naujagimių pudra ir kitos medžiagos. Įvairios firmos pasižadėjo tai suaukoti Lietuvai. O tam darbui vadovauja Carl von Habsburg. Jis sako, kad visas austrų sudovanotas krovinys bus vežamas su Raudonojo kryžiaus vėliava ir jis bus vežamas keliais sunkvežimiais. Nors Lietuvos sienos labai saugoma, bet norima tikėti, kad okupantas netrukdytų humanitarinei pagalbai įvežti. Austrijos spauda labai daug padėjo propagudama materialinės paramos reikala Lietuvos vaikams. Šitie sunkvežimiai turėjo jau būti Lietuvoje, o Carl von Habsburg yra Europos parlamentaro sūnus. Jo senelis buvo Austrijos-Vengrijos imperatorius.

Kaune Motinos dienos Paveikslų galerijoje surengta paroda, kurioje išstatyti XVII-XIX amžių italų, prancūzų, anglų ir kitų kraštų graviūros. Taip pat Lietuvos dailininkų tapybos darbai iš XVIII-XX amžių kūrinių motinos tema.

LIETUVOJE

— Pabaltijo respublikų prezidentai, susirinkę Taline, nutarė atnaujinti veikusią 1934 m. Pabaltijo tarybą. Tad praėjusį šeštadienį Estijos prez. Ruutel, Latvijos prez. Gorbunovs ir Lietuvos prez. Landsbergis pasirašė tokios tarybos atnaujinimo dokumentą ir kartu pasiuntė laiškus prez. Gorbačioviui, prez. Bushui ir išleido bendrą pareiškimą bei politinio bendradarbiavimo komunikatą.

— Lietuvos vyriausybė įvedė benzino suvaržymus, kad galėtų reguliuoti sunkią ekonominę padėtį. Visos įmonės ir privatus benzino vartotojai jo gaus ketvirtadali mažiau, negu kad gaudavo iki šiol.

— Lietuvoje įsteigta Spaudos kontrolės valdyba. Daugelis žurnalistų klausė, ar tai nebus nauja cenzūra, bet jos viršininkas Viktoras Baublys paaiškino, kad to nebus. Valdyba tik prižiūrės, kad būtų laikomasi įstatymo ir masinės informacijos priemonės necenzūruojamos. Tačiau tas pats įstatymas numato ir draudžiamų valstybinių paslapčių skelbimą. Valdyba žiūrės, kad nebūtų propaguojamas karas, smurtas, tautinė ir religinė nesantaika, pornografija ir nebus galima rašyti apie žmogaus asmeninį gyvenimą be jo sutikimo.

— Vilniuje mirė Lietuvos Rašytojų sąjungos narys A. Churginas, sulaukęs 78 m. amžiaus.

— Lietuvos Aukščiausioji Taryba patvirtino blokados fondo nuostatus. Fondas įsteigtas šelpti dėl Sovietų Sąjungos vykdomos blokados netekusiems darbo ir dėl to šeimoms atsidūrusioms sunkioje materialinėje būklėje. Patvirtinta to fondo 9 žmonių komisija. Jos pirmininkas Audrius Rudys.

— Blokadinis „Atgimimo“ numeris pasiekė redakciją. Šis šiuo metu 18 numeris, datuotas 1990-05-03 data, yra tik vieno lapo, taigi dviejų puslapių. Kita numerį redakcija mano išleisti jau 8 puslapių, o vėliau, jei padėtis nepasikeis, 4 puslapių. Be to, „Atgimimo“ bendrovė paskyrė 10 tūkst. rublių į Blokados fondą.

— Prof. Rolandas Pavilionis, Vilniaus universiteto proktorius, kartu su kitais organizuoja „Europos forumą Lietuvoje, kur bus svarstoma Lietuvos ir Europos, Lietuvos ir pasaulio kelias, nes pradėta skelbti naują tautų integracijos idėją.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Amerikos vyskupai kritikuoja Izraelį

New Yorkas. — AP žinių agentūra praneša, jog sudarytas Amerikos katalikų vyskupų komitetas kritikuoja Izraelį už žmogaus teisių laužymus Vakarų Kranto ir Gazos sritys užimtos žemės ir reikalauja, kad palestiniečiai būtų lygūs partneriai pasitarimuose dėl suverenos Palestinos.

Ad Hoc komiteto paruoštame dokumente Vidurio Rytų klausimu giriama JAV vyriausybė, kad pradėjo diskusijas su Palestinos Išlaisvinimo organizacija ir kreipiasi į vyriausybę, kad dar aktyviau dalyvautų taikos paruošimo plane ir griežtai reikalautų, kad ilgai neigiamos teisės būtų palestiniečiams atstatytos. Minėtas komitetas rašo, jog, jų įsitikinimu, šiuo metu Vidurio Rytuose yra atviras kelias taikai ir kad JAV turi privalomą rolę tame taikos procese ir todėl ragina vyriausybę nepraleisti geros progos įgyvendinti taiką tame regione. Taip pasisakė to komiteto nariai — Los Angeles arkivyskupas Roger Mahony, New Yorko kardinolas John O'Connor ir Baltimorės vyskupas William Keeler.

Pakeliui į taiką...

Šis pareiškimas, pavadintas „Pakeliui į taiką Vidurio Rytuose: problemos ir principai“, bus pateiktas Amerikos vyskupų konferencijai, kai lapkričio pradžioje susirinks 300 vyskupų Baltimorėje. Kai kurios žydų organizacijos pritaria šiam katalikų vyskupų raginimui, tik jie sako, kad su ta vieta, kurioje rašoma apie suvereną palestiniečių gimtinę, esą bus sunku sutikti.

Daugelis arabų yra patenkinti šiuo JAV vyskupų pareiškimu. „Toks moralinis pareiškimas palestiniečių nepriklausomybės klausimu yra istorinės reikšmės Izraelio — palestiniečių ginče, sako Abdeen Jabara, Amerikos arabų organizacijos pirmininkas. Vyskupų dokumentas nerado apie nepriklausomą Palestinos valstybę, bet pritaria „palestiniečių teritoriniam ir politiniam suverenitetui“. Vyskupai sako, kad šiam pareiškimui yra pritaręs

Vatikanas, religiniai vadai Viduriniuose Rytuose; be to, buvo tartasi su didžiosiomis žydų, arabų ir krikščionių organizacijomis.

Palestiniečių šauksmas

Beveik dvejus metus besitęsiančią palestiniečių kovą Vakarų Kranto ir Gazos srityje, kurias Izraelis yra užėmęs, ir buvo norėta išskirti šiuo metu į svarbiausių reikalų skalę, kalba vyskupai. Tie neramumai yra „teisybės šauksmas“ ir Amerikos vyriausybė turėtų daugiau kreipti dėmesio padėti ir palestiniečiams. Vyskupai savo pareiškime mini keletą žmogaus teisių pažeidimų užimtose žemėse, įskaitant palestiniečių nušimus net iki mirties ir tų palestiniečių namų deginimą, kurie visai nedalyvauja gatyvių kovose su Izraelio kareiviais. Vyskupai taip pat savo rašte pasako, jog Izraelis be teismo laiko kalėjimuose nemazą skaičių palestiniečių. Jie griežtai pasisako už lygias palestiniečių teises, kaip kad ir Izraelio žmonės, kad pasitarimuose jie turėtų lygų balsą, kai bus sprendžiamas jų likimas. Jie taip pat pabrėžia, kad arabų valstybės ir palestiniečiai turi pripažinti teisę Izraeliui egzistuoti. „Seniai yra praėjęs laikas, kad tarptautinio gyvenimo pagrindiniai elementai būtų pripažinti ir Izraeliui.

Žydų nuomonė

Pasaulio Žydų Kongreso direktorius Elan Steinberg pasakė, kad tas pareiškimas yra vertas studijų, tačiau jo patikimumą temdo Vatikanas, kuris neturi diplomatinio ryšio su Izraeliu. Ypač dar ir dėl to, kad ragina visas arabų valstybes pripažinti Izraelį. Į tai atsakė arkivysk. Mahony, pareiškdamas, jog Vatikano ryšiai su Izraeliu nėra „mūsų jurisdikcijoje ir mūsų kompetencijoje“, čia esanti tik Amerikos vyskupų nuomonė.

Lietuvis apsidėgino Vengrijoje

Vilnius 1990 gegužės 11. (LIC) — Vakare vakare Vengrijoje susidėgino kitas lietuvis, praneša Lietuvos parlamento informacijos biuras iš Vilniaus. Pasak Viktoro Baumiso, turimomis žiniomis, susidėginimas buvo politinis aktas. Jį įvykdė 46 metų amžiaus skulptorius iš Vilniaus — Rimantas Daugintis, „Lakštingalos“ skulptūros autorius.

Daugintis prieš tris dienas mašina išvyko į Vengriją dalyvauti skulptorių suvažiavime. Jis susidėgino prie Vengrijos-TSR sienos Zahony miestelyje, turinčiame 30,000 gyventojų. Šiuo metu skulptorius guli Budapešto ligoninėje su 80% kūno apdegimu.

KALENDORIUS

Gegužės 15 d.: Izidorius Artojas, Sofija, Jaunutė, Gražutis. Gegužės 16 d.: Ubaldas, Jonas Nepomukas, Bite, Bazilė, Vitragis, Vaidmantas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:32, leidžiasi 8:02. Temperatūra dieną 72°, naktį 57° F.

Lietuvos Respublikos Miskų ūkio ministeris Vaidotas Antanaitis

— Vilniuje Aukščiausiosios Tarybos ir Ministrų Tarybos laikraštis „Valstybės žinios“ perorganizuotas į valstybinį laikraštį ir vadinasi „Lietuvos aidas“. Nuo birželio 1 d. jis bus dienraštis. Dienraščio vyriausiojo redaktoriaus paskirtas Saulius Stoma.

— Lietuvos Respublikos pilietybė suteikta JAV piliečiams Daliai Navickaitėi ir Andrejui Danai Giedraitytei.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMAS UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

SMEGENŲ SKLEROZĖS GYDYMAS – INSULTUI UŽBĖGIMAS UŽ AKIŲ

Klausimas. Mano giminaitis Lietuvoje turėjo insultą ir prašo vaistų. Kokius, Tamsta Daktare, patartumai jam pasiūsti?

Atsakymas. Visi dabar siūskime vaistus Lietuvon asmeniškai: per iš ten atvykusius ir grįžtančius ir per į ten vykstančius. Bet kokius vaistus siūsti – tai didelis klausimas, nes iš ten gaunami prašymai vaistų yra labai nerealūs. Vieni prašo čia visai nesamų vaistų, kiti – visai nereikalingų. Net keletą puslapių kiti prirašo vaistų – net už kelis ar keliolika tūkstančių dolerių. Doleriai čia neauga ant medžių. Visi, ypač senesnieji geros širdies mūšikai turi kišenės su dugnu. Todėl reikia siūsti vaistus tik patius reikalingiausius ir kuo didesnę naudą tenyksiams atnešančius.

Jei čia yra vaistų, kokių jie prašo – siūskime tokius. Prašykime, kad būtinai praneštų gydytojo nurodytą diagnozę. Čia yra visoms ligoms vaistų. Vykdami tėvėnų ir nežinodami kokių vaistų vežtis pirkime prieš cukraligę, prieš sklerozę (insultą ar širdies arterijų susiaurėjimą), prieš artritą (tik aspiriną – jokią kitą, jei artritas nėra podagrinės kilmės) ir antibiotikus (ypač peniciliną ir tetracikliną), dar moteriškų ir vyriškų hormonų (Conjugated estrogens, 0.625 mg ir Methyltestosterone, 25 mg) tabletes. Aspiriną naudojimi siūskime po 1000 tablečių viename ipakavime 325-mg tabletes, „enteric coated“. O aspiriną pardavimui tėvėnų – siūskite Genuine Bayer aspirin. Pigiau išeis, jei pirkime po 300 tablečių viename ipakavime (nėra ipakavimo po 1000 tablečių).

Būtinai turėkite gydytojo receptą, kuriame surašyti vežami vaistai. Maskvoje atėmė „enteric coated“ aspiriną, nes nežinojo kas tai per daiktas, o Bayer aspiriną praleido. Būkite tuo atvilgiu atsargūs: niekam neatėmė jokių vaistų rusų munitinėje, kai vežė su Lietuvos sodybos ambulatorijos receptu. Tokį sąrašą kiekvienas gydytojas mielai lietuš.

Insultu Lietuvoje vadina smūgį, gautą dėl smegenų arterijų priskretimo (sklerozės). Smegenų kraujagyslių susitraukime, jų didesnis ar mažesnis užsikimšimas, ar didesnės mažesnės apskretusios kraujagyslės plyšimas – kraujas smegenyse išsiliejimas.

Priklausant nuo tokios negrovės dydžio – stiprumo, ligonis gali staigiai mirti, tapti luošu visam gyvenimui, susilaukti vienos kūno pusės paralyžiaus ar, kiek pasvirindėjęs, laikinai kalbos netekęs, bei apsnūdimo – akių aptemimo susilaukęs, vėl laikinai atsigauti, kol vėl panašus įvykis pasikartos. Tokios įvairiopai pasireiškiančios negervės viena ir vienintelė priežastis yra sklerozė.

Dėl jos kenčia ne tik smegenys, bet ir širdis, kojos ir visi kiti kūno organai. Dėl jos dabar krenta vienas po kito Chicago politikieriai: vienas 64, kitas 54 metų – pastarasis svėręs 300 svarų ir savo sveikatos neprižiūrėjęs, paliko nebaigtus visus savo darbus. O ar seniai čia nuo širdies sklerozės prieš laiką vienas po kito krito

du Chicago burmistrzai savo darbovietėse?

Atėis ir mums prieš laiką toks netikėtumas, jei mes savo sveikatos reikiama neprižiūrėsime, jei daug kuo ir toliau rūpinamės, visai neatlikdami svarbiausių dviejų darbų: 1. Savo kraujo sveikatos patikrinimo, 2. Griežtos kovos su sklerozė ir vėžio pradėjimo, pakeičiant savus elgesius, gerimus ir valgius sveikesne linkme.

Nesutvarę šitos trejokės, ne nemėginkit vaistais išvengti priešlaikinės mirtinos nelaimės. Negerai, kad dabar dažnas lietuvis čia ir tėvėnų vien tik vaistais rūpinasi, o netvarko savo sveikatos pagrindų: negeria kas sveika, negyvena kaip reikia ir negyvena taip, kad apsaugotų nuo sklerozės ir vėžio.

Norint išvengti sklerozės ir jos sukkelto insulto (smegenų arterijų užsikimšimo ar plyšimo) arba ją gydyti, reikia šitaip elgtis:

1. Sutvarkyti visas turimas kūno negales, kaip cukraligę, podagrą, nutukimą, pakeltą kraujospūdį, užsiseidėjimą ir jaudinimąsi dėl menkniekių.
2. Suliesinti kraujo riebalus, ypač cholesterolį iki normos – žemiau 200 mg%, o dar geriau iki 130 mg%.
3. Tokį suliesinimą atlikime maistu ir normaliu elgesiu, o ne vaistais.
4. Maistas tokiame suliesinime turi būti be gyvulinių riebalų, be pieno riebalų, be jokios mėsos, žuvies ir trynių bei gyvulių vidaus organų.
5. Mėsos vietoje vartokime kiaušinių baltymus bei rudus ryžius su gausiu kiekiu kopūstinių daržovių ir sėmenų aliejumi.
6. Iš vaistų sklerozės išvengimui ar jos eigos sulėtinimui naudotinas cinko sulfatas, viena 200-mg tabletė po valgio. Antras vaistas – aspirinas, viena 325-mg tabletė kas antrą dieną po valgio. Trečias vaistas sumazinti insulto pavojų yra Dipyridamole, po vieną 75-mg tabletę kasdien.

Dvi vilniškės mokytojos Aldona Bikulčiūtė ir Milda Kavaliauskienė pritariančios Alfonsui Šidagui Alvedo pažmonyje, Lietuvos sodyboje, dainuoja lietuviškas patriotine dainas.

Nuotr. A. Unguraičio

Priklausant nuo žmogaus asmenybės, vienas asmuo gyvena tam, kad valgytų, o kitas valgo tam, kad gyventų. Viskas priklauso nuo to, kaip žmogaus dvasinės savybės buvo ugdomos nuo mažens. Tokių, kurie per kitą daroma žala, per kito kankinimą sau džiaugsma apturi, yra pilna ši žemė. Tokių nestokojame ir mes. Net suskaičiuoti sunku, kiek pas mus

Mokytoja Stasė Petersonienė, Alvedo pažmonyje, Lietuvos sodyboje ragina visus siūsti būtinai reikalingus vaistus į Lietuvą.

Nuotr. A. Unguraičio

yra ardymui, kenkimui, kito pažeminimui kvėpuojančiųjų mūšikių.

Gaila, kad dažnas mūšikiškas yra jų gretose: ne kulka, ne peiliu, ne virve, bet gomuriu žudo savo sveikatą. Tokie elgiai kaip ta žuvis, besitaikanti gardžiuotis ant žvejo meškerės kabliuko esančių slikių. Visi žinome tos žuvies likimą, kai ji patenka žvejo virtuvėje ant keptuvės. Taip prieš laiką gali atsitikti ir su kiekvienu mūšikiu, neprisilaikančiu sveikatos abėcėlės.

Svarbiausia, kad jokia pagalba žmogui nuo susinaikinimo per sklerozę nėra galima, tol, kol žmogaus vidus – nusiteikimai nepasidarys palankūs sveikatos išsiejimui, paliovus ją naikinti.

Su savo sveikatos nepaisančiu viename burlaivyje plaukia visi ne tik rūkoriai, bet ir prirūkytą orą kvėpuojantieji. Ten yra visi tinginiai, ištvirkėliai, persilakėliai, nutukėliai, del menkniekių besijaudinantieji, o tikrame varge esančius užmirštantieji. Kada dabar reikia badaujantiems ir būtinai vaisto kenčiantiems tėvėnams greitos tautos, mes čia baliuojame ir numestu centu tariamai Tėvynę vaduojame.

Tai vis dar tikrais žmonėmis netapusiu elgesys. Užtai dabar Alvedo išleistas psichiatro, dr. Algirdo Statkevičiaus veikalas „Žmogaus gelbėjimas“ yra geras vaistas kiekvieno savo sveikatos pataisymui.

Kiekvienas turime savy gerio pradus – leiskime jiems klestėti ir tikro žmogaus savybėmis imkime dabintis. Tik tada pradės mūsų visos dvasinės ir kūno usnys užleisti vietą vėlesms gerio, orio, sveikatos, sugyvenimo, kitam pagalbos teikimo gėrybėms. Užtai kiekvienas pradėkime jungtis prie jau taip veikiančių mūšikių. Tada nesigailėsime įprasminę savo gyvenimą taip, kaip Tėvėjas mums yra pramates.

Kaip matot, insulto tvarkymas liečia ne tik kūno sutvarkymą, bet žmogaus asmenybės – jo nusiteikimų sunormavimą. Vaistai čia yra tik antrojo vietoje, nors dauguma žmonių juos laiko pirmoje. Paaiškindama giminaičiui šitą reikalą, nusiūsk jam aukščiau minėtus vaistus. Jei negalėsi su savo gydytoju susitarti, Lietuvos sodybos ambulatorija galės talkinti.

KRAUJĄ LIESINI – ŠIRDIES GILITINĖ VARAI UŽ VARTŲ

Klausimas: Nors žinau, kad cholesteroliu riebus kraujas

LIETUVIAI FLORIDOJE

Sunny Hills, Fla.

DOVANA LIETUVAI

LB Sunny Hills, FL apylinkės, visuotinis narių susirinkimas įvyko balandžio 6 d. Daugely LB apylinkių visuotiniai susirinkimai bebūna kartą metuose, o kelis ar keliolika kartų posėdžiauja tik valdybos. Šitaip būdavo ir pas mus. Šiais metais pridėtinio visuotinio susirinkimo prirėikė todėl, kad susitikime globoti LB Floridos apygardos atstovų metinį suvažiavimą, kuris čia Sunny Hills, vyks gegužės 18 d.

Valdybos pirmininkė Onai Adomaitienei suvažiavimo metmenis pateikęs, diskutavome programos detales. Pasižadėjome prie darbų prisidėti, valdybai vienokios ar kitokios paslaugos paprašius. Pagal LB statutą, turėdami teisę suvažiavimui skirti du atstovus, jais išsirinkome Vladą Adomavičių ir Alfonsą Vėlavičių.

Susirinkimo eiga protokoliškai prisimenant, tai jis įvyko Community centro salėje. Pradėjo 3 v. p. p. Pirmininkavo O. Adomaitienė, invokaciją atliko kun. Leonardas Musteikis. Praėjusio susirinkimo labai išsamų protokolą (rašytą dar Jūles Nakienės) perskaitė sekr. Vytautas Macys. Pranešimus atliko O. Adomaitienė, V. Macys ir ižd. Jurgis Savaitis. V. Macio pranešimo akcentas krito ant „Pasaulio lietuvių“, žurnalo išgiranč, cituojant ir siūlant užsiskaityti (kai IV.10 šį rašinį rašau, jau gauti 6 nauji „PL“ prenumeratorių).

Didžiausiu dėmesiu išsklaidytas ižd. J. Savaitio pranešimas. Čia tenka šį tą pakomentuoti, o vėliau pranešimą paremti ir do kumentais.

Vasario 16-sios minėjimų aprašymuose teko skaityti, kad kai kurių Floridos telkinių tautiečiai aukodami pasielgė labai „gudriai“: įteikdami ir taip jau skurdžią auką, dargi pareiškė, kad tai kartu esanti ir dovana Lietuvai. Sunny Hills lietuviai, kaip jau rašiau po minėjimo, tuomet kur kas gausiau už tuos ponelius aukoję tikrai trims veiksmams – Altai, Bendruomenėi ir Vlikui. Dovana Lietuvai pradėta telkti kovo mėnesį. Ir štai J. Savaitis paskelbė tos rinkliavos rezultatus. Sunny Hills vietovėje yra 72 lietuvių gyvenvietės, arba šeimos, kurios susideda iš dviejų asmenų, ar vieno. Dešimt gyvenviečių dar tuščios, jų savininkai atsikelsi išėję į pensiją ar kitaip tinkamu laiku. Iš 62, Lietuvai aukoję 48, arba 77.4%. Iki balandžio 6, per nepilną mėnesį, suaukota 10,500 (dešimt tūkstančių penki šimtai) dolerių. Čia turime pastebėti, kad, kai pernai vyko pirmosios dovanos Lietuvai vaju, Sunny Hills lietuviai jau tuomet sudėjo arti 5,000 dol., ir buvo vieni iš gausiausių aukojusių.

Alfonsas Nakas

sirgdina širdį, smegenis ir inkstus, bet aš negaliu nuo savo burnos šalin padėti raguolių, pilnus trynių, spigintus lašunukus, pilnus gyvulių taukų, o dėl tos čia plaktos grietinės gardumo su agurkais aš tik ir gyvenu. Ar man apsimoka sotų gyvenimą keisti į liesą? Juk man vis vien reikės mirti.

Atsakymas: Ipratimą kaip ir prigimimą sunku pakeisti. Tėvai įpratina vaikus į nesveiką valgytą. Tamsta esi tokio ipročio auka, bet kiekvieno žmogaus asmenybėje rusena gėrio žarijė. Ryžkis ją ižižiebi ir gėrio ugnį ir pradėti sveiką elgtis. Apsirijimas yra ne tik religinė, bet ir mediciniška nuodėmė. Joje gyventi yra savo dvasią merdinti. Tokio gyvenimo nėra vienas netrokštame, todėl ryžkimės kuo greičiau susitvarkyti.

Daytona Beach, FL AMBROZAIČIŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Per Velykas balandžio 15 d. Elytė ir Juozas Ambrozaičiai, Ormond Beach atšventė savo šeimos dvigubą šventę – vedybinio gyvenimo 48 metų ir Juozo Ambrozaičio deimantinio 75 metų amžiaus sukaktis.

Jų pasveikinti suvažiavo iš arti ir toli jų giminių, kaimynų ir draugų daugiau kaip penkiasdešimt žmonių. Svetingi, gražiai įsikūrę, malonūs šeimininkai svečiams suruošė šaunias vaišes, kurių metu šių sukaktių proga sveikinimo kalbas pasakė klubo pirmininkas Jonas Daugėla ir Jurgis Janušaitis, o maldą sukalbėjo Jadvyga Barūnienė.

Kalbėjusieji išreiškė Elytę ir Juozui Ambrozaičiams geriausius linkėjimus – netrukus švęsti vedybinio gyvenimo aukštinę sukaktį, o Juozui išgyventi visą šimtmetį.

Šeimos vardu trumpą nuosirdų padėkos žodį svečiams tarė Juozas Ambrozaičis, kviesdamas tėvėnais jungtis draugėn su kovojančia lietuvių tauta ir padėti savomis aukomis.

Elytė ir Juozas Ambrozaičiai anksčiau gyveno Cape Cod, o išėję į poilsį prieš septynerius metus savo darbštumu ir rūpesčiu gražiai įsikūrė visai arti gražaus Atlanto, Ormond Beach, FL.

LIETUVIAI RUOŠIA DEMONSTRACIJAS

Lietuvai, kad ir sunkiausiose sąlygose, kovo 11 d. paskelbus Lietuvos nepriklausomybės testinimo atstatymą, sujudo laisvojo pasaulio lietuviai, ruošdami įvairiose vietovėse demonstracijas, ragindami JAV vyriausybę ir prezidentą pripažinti Lietuvos nepriklausomybę de facto ir teikti Lietuvai visokeriopą paramą.

JAV prezidentas dar taip neseniai kartojė, kad Amerika nepripažįsta Lietuvos okupacijos ir stovi už laisvą ir nepriklausomą apsisprendimą, taigi už Lietuvos nepriklausomybę.

Nežiūrint išeivijos lietuvių pastangų JAV prezidentas pareiškė, kad JAV netaikys nei politinių, nei ekonominių sankcijų Lietuvos okupantui – Maskvai ir M. Gorbaciovui. Tai pats skaudžiausias lietuvių ir laisvojo pasaulio lietuviams JAV prezidento sprendimas. Dar kartą parduodamas laisvės siekiančios tautos už biznį, todėl būtina neuatrankti mūsų pastangų padėti kovojančiai Lietuvai. Turime ruošti demonstracijas ir reikalauti, kad JAV prezidentas ir vyriausybė pakeistų savo nusistatymą sovietų atžvilgiu ir konkrečiai padėtų kovojančioms, laisvės siekiančioms tautos, o šiuo, atveju, pirmoje eilėje Lietuvai. Prieš šių pastangų turime jungtis ir mes, mažieji lietuvių telkiniai.

Daytona Beach ir apylinkių lietuviai, drauge su estais, latviais, ukrainiečiais, vengrais, slovakaiais, lenkais tokią demonstraciją ruošė gegužės 12 d. šeštadienį, 2 val. po pietų Volusia ir Beach gatvių sankryžoje esančiame Riverside Parke.

Jurgis Janušaitis

Kauno kunigų seminarijoje kaip profesorius baigia pirmuosius metus Amerikos italas, kun. Dominikas Valentis. Tobulai išmokęs lietuvių kalbos, kun. Valentis dėsto Šv. Raštą. Jis labai prašo biblijų, kurių klierikams trūksta. Tėsiuose nuo praeitų metų veikia antra seminarija. Tačiau klierikams trūksta vadovėlių ir bibliotekos. (LIC)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisyso nuožūria. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (1-312) 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5648 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

**Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-5581**
DR. E. DECKYŠ
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3906 W. 85 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

**6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba (1-312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabinete ir buto: (708) 552-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

**DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN**
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 585-2980 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabinete tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4811

**DR. TUMASO Kabinete peromė
DR. S. LAL**
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

**Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5833**
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4296 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Pakeisk nuomonę apie tuos dalykus, kurie tave slegia, ir tu būsi laisvas nuo jų.

Markus Aurelijus

**Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297**
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

**RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STACY, M.D.**
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 594-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priklaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, Ill.
Tel. (708) 837-0005
Skambinti galima 24 val.

**Dr. Tumasos kabinete peromė
T. RAMA, M.D.**
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik sustarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ – PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabinete tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadienis pagal susitarimą

**Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772**
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadienis pagal susitarimą

PAKEISTI KRYPTĮ

Nuo Lietuvos okupacijos pradžios, taigi per visą pusę šimto metų, ligiolinė laisvinimo politika, vedama tiek iševijoje, tiek tėvynėje, rėmėsi viltimi, kad mūsų kovą už laisvę parems Vakarų kraštai. Tiesa, per tą laiką išsilaisvino kelios pavergtos valstybės – Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, jungiasi abidvi Vokietijos, bet jos visos išsilaisvino savo jėgomis – kieta kova, užsispyrimu ir net savo vaikų krauju. Lietuviai tikėjimasis popieriniais Atlanto, Helsinkio paktais, tarptautinių konferencijų nutarimais paskutiniu metu mums virto tragedija. Apie tai mes šioje vietoje esame (V.8) jau rašę, nurodę, kad reikia ieškoti sąjungininkų ne Vakaruose, bet kitur. Šiuo požiūriu ir okup. Lietuvos spaudoje atsirado daug šviesių ir teisingų minčių. Štai Rasa Andrašūnaitė iš Vilniaus „Tiesoje“ (Nr.91) rašo: „Neseniai perskaičiau K. Girmiaus 'Partizanų kovos Lietuvoje' – rimčiausia veikalą apie rezistenciją. Mane labiausiai sukrėtė, kad mūsų partizanai, pavargę nuo beviltiškos dešimtmečių trukusios kovos ir nežmoniškų kančių, mirties aktivaizdoje keikė ne stribus, ne saugumiečius, kurie traukė į sąnarius ir buvo atviri priešai. Labiausiai jie keikė Vakarus, nes jautėsi apgauti ir suvedžioji.“

Blaiviai ir reikalą žiūri ir neseniai atkurtos Lietuvos Sąjunga pirminkas Al. Bendinskas, iškalbėjęs 12 metų gulaguose. Jo pasikalbėjime su „Gimtojo krašto“ reporteriu (IV.27) yra tokie žodžiai: „Dar 1946 metais Pečioros lageryje suformuluotas posakis: 'nė vienas kapitalistas dėl Lietuvos neatsisakys puodelio kavos'. Toliau jis aiškina, kad oficialūs JAV ir Europos valstybių vadų pareiškimai yra Sovietų imperijos pusėje ir todėl lietuviai neturi traukti jų sąjungininko. Taigi, jo žodžiais, „nevertėtų blaškytis po užsienį ieškant tariamos moralinės paramos“. Bet kur gi rasti išeitį? I tai atsako A. Bendinskas: „Nusivylę Vakarus, vis daugiau su viltimi žiūrim į Rusiją, kurios deputatai jau kartoją: „Laisva Lietuva neįmanoma be laisvos Rusijos... Procesai Rusijoje, Ukrainoje ir Baltarusijoje bus mums palankūs. Kiek mes sugebėsime jais pasinaudoti, priklausys nuo mūsų įžvalgumo, susiklausymo, sugebėjimo organizuoti visas pasipriešinimo blokus į jėgas“.

Vertiname pageltusius ir trupinius laikraščio puslapius ir randame šio autoriaus prieš keliolika metų skelbtas mintis. Štai kai kurios jų. „Reikia apgailestauti, kad ligi šiol pavergtos tautos nebuvo vieningos ir todėl sovietiniai rusai jas, kiekvieną atskirai, iš tos palaidos šluotos ražė, laužė ir lenkė. Negalime dovanoti mūsų veiksniams apsilėdimui, kad jie nesiekti sukurti tikrai vieningos daugelio pavergtų tautų politinės organizacijos, nepriklausomos nuo bet kurio krašto politinių užmačių... Mūsų ryšiai su ukrainiečiais, gudais, lenkais, gruziniais ir kitomis pavergtomis tautomis tėra labai menki, pripuolami“.

Didžiausi mūsų sąjungininkai yra latviai su estais. Džiugu, kad dabartiniai Lietuvos vadovai su jais artimai bendrauja, vieni kitiems didžioje nelaimėje padeda. Bet draugų turime ir daugiau. Sakysime, kad ir dabartinė Lenkija, su kuria mes turime malonių ir nemalonių pergyvenimų, yra mūsų pusėje. Tai rodo jų atsakingų vadovų ir intelektualų pareiškimai, Lietuvai palankūs lenkų spaudos

balsai. Reiktų dar labiau su lenkais bendrauti, ką atrodo, Lietuvos vadovai ir daro.

Eikime toliau į pietus, pietryčius. Ukraina, nuoširdus Lietuvos draugas. Deja, ukrainiečių tautinis atgimimas reiškiasi tik pamažu. Kiek stipresnis vakarinėje dalyje, kuria tarpkario metais valdė Lenkija. Sovietų valdoma Ukraina labai daug kentėjo nuo okupantų. Vien tik 1932-1933 Stalino „suorganizuotas“ badas numarino 9 milijonus ukrainiečių, o 1939 Stalino-Hitlerio paktas vėl leido Sovietams nukankinti porą milijonų ukrainiečių. Ligi 1951 ukrainiečiai, kaip ir lietuviai, vedė kietą rezistencijos kovą. Dabar Ukraina, 50 milijonų tauta, bunda. Be ko kita, ją kankina ir prieš 4 metus įvykusios Černobylio atominės jėgainės pasekmės (sprogimas 800 kartų didesnis už Hirošimos dozę). Nežiūrint priespaudos, ukrainiečių tautinis judėjimas nuolat auga, nors jie yra kęsbistų plakami guminėmis lazdomis, šautuvų buožėmis. Ukrainiečiai – natūralūs mūsų sąjungininkai.

Toki patys sąjungininkai galėtų būti ir nuo 1988 pabaigos pamažu atbūnantieji gudai, kuriems atbusti padeda dabartinė Lietuva. Keliaukime dar toliau į pietus. Moldavai taip pat Stalino-Hitlerio pakto aukos. Vieni jų nori laisvos Moldavijos, kiti grįžti į jiems giminingą Rumuniją. Kovoja dėl laisvės ir azerbaidžaniečiai. Gruzija 1918-1921 buvo nepriklausoma, pripažinta de jure kelių Europos valstybių. Ir šiuo metu ji narsiai veržiasi į laisvę. Žinomos jų kraujo aukos. Tai vėl natūralūs lietuvių sąjungininkas.

Tuo pačiu metu, kai mes nesekmingai ieškome pagalbos Lietuvai nepalankiame Washingtono ar Vakarų sostinėse, pamirštame, kad turime nemažą draugų pačioje Rusijoje. Vis daugiau rusų intelektualų pasisako už Pabaltijo laisvę, nesutinka su M. Gorbačiovo diktatorišku tonu Pabaltijo valstybių atžvilgiu, laiko jį šlykščiu ir net bukaprotišku. Antilietuviškos nuotaikos Rusijoje tirpsta. Reikia pagirti Lietuvos istorikus J. Feldštinskį, V. Kašauskienę ir A. Eidintą, kurie paruošė dvi svarbias knygas „SSSR-Germania 1939“, „SSSR-Germania 1939-1941“, 128 ir 192 puslapių, kurias 100,000 egz. tiražu rusų kalba išleido „Mokslu“ leidykla Vilniuje. Šios knygos buvo plačiai paskleistos sovietinėje Rusijoje ir daugeliui skaitytojų atvėrė akis, kokių būdu buvo įvykdyta Lietuvos ir kitų kraštų okupacija.

Leningrado miesto taryba sudarė specialią komisiją Lietuvos reikalams ir paskyrė Lietuvai savo atstovą. Blokadoms metu sutarta pasikeisti produkcija. Gegužės 1-osios mitingo metu Maskvoje stipriai reikėsi ne tik lietuviai, bet ir Lietuvai palankūs rusai. Rusijos vėliavos plakėsi greta Lietuvos ir Gruzijos vėliavų!

Mums labai skaudu, kai mato me JAV politikus, besąlygiškai remiančius ne lietuvius, bet Lietuvos priešus.

Vis dėl to kai kurie mūsų išeivijos politikai vis dar yra akli. Skaudu buvo skaityti VLIKO Eltos paskelbtą komunikatą, kuris baigiamas šiais žodžiais: „Todėl būtų gražu ir naudinga, kad Amerikos lietuviai padėtų prezidentui Bush'ui už jo rėmimą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Prašom rašyti (adresas). Vadinasi, vis dar einama ne ta kryptimi.“

b. kv.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO JUBILIEJŲ MININT

JUOZAS ŽYGAS

Čiurlionio ansamblis yra suvaidinęs labai didelį vaidmenį išeivijos gyvenime, tad yra verta į jį plačiau pažvelgti. Jis įsikūrė Vilniuje, kai Europoje jau siautė karo audra. Lietuvai atgavus Vilnių, jį pradėjo keltis lietuviai kultūrininkai ir studentija. Mūsų amžinoji sostinė, kuri žiauriausiu būdu buvo lenkinama, po truputį pradėjo įgauti lietuvišką veidą. Ansamblis pradėjo steigtis Lietuvos laisvės sauleidytis, kuomet Maskvoje jau buvo baigiami parengti okupacijos planai. 1940.1.15 Sovietams nukankinti porą milijonų ukrainiečių. Ligi 1951 ukrainiečiai, kaip ir lietuviai, vedė kietą rezistencijos kovą. Dabar Ukraina, 50 milijonų tauta, bunda. Be ko kita, ją kankina ir prieš 4 metus įvykusios Černobylio atominės jėgainės pasekmės (sprogimas 800 kartų didesnis už Hirošimos dozę). Nežiūrint priespaudos, ukrainiečių tautinis judėjimas nuolat auga, nors jie yra kęsbistų plakami guminėmis lazdomis, šautuvų buožėmis. Ukrainiečiai – natūralūs mūsų sąjungininkai.

Tiek bolševikinės, tiek ir vokiečių okupacijos metais ansamblis, kiek sąlygos leido, savo koncertais palaikė mūsų tautinę samonę. Tai buvo šviesus žiburėlis tamsioje naktėje. Vokiečiams pradėjus jaunų vyrų mobilizaciją, ansambliečiai buvo išsaugoti, kadangi jie buvo įrašyti į Vilniaus priešgaisrinę ir priešlėktuvinę tarnybą. Tokiu būdu išsaugoti ansambliečiai, bolševikinės ordos vėl slenkant į mūsų šalį, beveik masiniai išvyko į Viena.

Didesniam būriui Vienoje susirinkus, nors ir sirenoms kaukiant, buvo repetuojama ir 1944 spalio 29 d. garsioje Vienos koncertų rūmų salėje įvyko pirmasis koncertas. Rašančiam tuo metu teko susirašinėti su Vienoje gyvenančiais tautiečiais ir su dideliu pavydu skaityti, kad jie turėjo Čiurlionio ansamblio koncertą. Artėjant Kaledoms, Viena virto oro puolimų objektu, taip pat iš rytų artėjo raudonasis potvynis. Gal likimo dėka gruodžio gale ansamblis buvo pakviestas Reicho Rytų ministerijos koncertams į Berlyną. Karui artėjant į pabaigą, ansambliai pavyko 1945 vasario pradžioje persikelti į Kempteną, o karo pabaigos sulaukę Feldkirchene, Austrijoje. Ir vėl Čiurlioniečių laimė lydėjo: prancūzų kariuomenei užėmus dalį Vokietijos, gen. De Latre de Tassigny ansambliu susidomėjo ir ėmė jį globoti. Tokiu būdu ansamblis 1945 birželio 15 d. dalyvavo Alijantų pergalės šventėje su Paryžiaus radijo orkestru.

Apie Čiurlionio ansambli daug aiškinti nereikėtų. Dar gyvenant Vokietijoje, kai beveik visos stovyklos turėjo savo meno kolektyvus, Čiurlionio ansam-

lis buvo lietuviško liaudies meno aristokratas. Buvo pasiektos tokios meno viršūnės, apie kurias mažesni meno kolektyvai negalėjo nei svajoti. Mūsų politiniai veiksniai labai dažnai pasinaudodavo tiek Čiurlionio, tiek kitų meno kolektyvų veikla.

1944-49 laikotarpyje Čiurlionio ansamblis atliko 297 dainų ir šokių ir 122 religinius koncertus, kurių vien svetimsalių klausėsi apie 119,000, tarp jų 30,000 prancūzų. Pokario metais Vokietijoje dalyvavo 5 tarptautiniuose festivaluose: Bad Schachen 1945.VI.15 su Paryžiaus simfoniniu orkestru, Luebecke 1946.VI.6, Baden-Baden 1946.VI.10, Muenchene 1946.VI.9 ir Schwenningene 1946.V.12. Ansamblio programą plokštelėse yra užrašę Stutgarto, Muencheno, Hamburgo radiofonai ir Vienos Mokslų Akademija.

Prasidėjus emigracijos bangai, ir Čiurlionio ansambliai teko susirūpinti. Clevelande 1948-49 susidarė būrelis, vadovaujamas St. Nasvyčio, ir pradėjo rūpintis ansamblio atsikvietimu. Jis suorganizavo didelį būrį vietinių lietuvių, daugiausia iš Tautinės sąjungos aplinkos, ir su dilele parama Dirvos ir jos redaktoriaus V. Rastenio, sudarė reikiamą skaičių darbo ir buto garantijų. Rašantysis tuo metu taip pat gyveno Clevelande, tad atsimeina, kaip su dideliu nekantrumu buvo laukiama ansamblių atvykimo. Pagaliau pasklido žinia, kad ansamblis liepos 18 d. atplaukia į New Yorką. Jų atvykimas buvo klevelandiečiams didelė šventė.

Po keleto mažesnių pasirodymų, didysis ir visų lauktas pasirodymas įvyko 1950 kovo 26 d. žymiausioje Clevelando koncertų salėje, Severance Hall. Rašantysis tą koncertą gerai prisimena: tai buvo gal iškiliausią šventę Clevelando lietuvių gyvenime. Atsimenu, kokiais nušvitusiais veidais į salę rinkosi vietiniai lietuvių veikėjai, kurie atsikvietė ansambli.

Po sėkmingo koncerto Clevelande tuojau sekė ansamblio išvyka į Chicago. Pirmajam koncertui į Chicago ansambli kvietė Margutis. Koncertas buvo rengiamas Civic Operos salėje 1950 balandžio 16 d. Taigi praėjo jau 40 metų nuo to didingo koncerto. Prieš keletą metų kreipiausi į Oną Mikulskienę pasiteiraudamas, kokie

jos prisiminimai apie tą koncertą.

– Ansambliai vos spėjus susilti kojas šiame krašte, prasidėjo koncertai ir gastrolių. Ką iš tų dienų prisimenate?

– Čiurlionio pirmąjį koncertą rengė Margutis. Pagrindiniai rengėjai buvo advokatas Antanas Olis (kuris taip pat buvo ir muzikas) ir Vladas Vijeikis. Tai buvo Čiurlionio ansamblio gastrolių pradžia Amerikoje. Labai gaila, kad neberadome Margučio įsteigto kompozitoriaus Antano Vanagačio.

Per tiek metų keitėsi Čiurlionis, keitėsi ir Margutis, bet nesikeitė jų veiklos tikslai. Nebėra Alfonso Mikulskio ir Antano Olio, bet Čiurlionis ir Margutis tebedirba lietuvių išlaikymo darbą. Ypač dabar, kai Lietuvoje vyksta tokie jaudinantys įvykiai, kai tauta keliasi iš letargo miego – ką mes, gyvenantieji Chicagoje, be Margučio veiksmų? Jis mus informuoja apie vėliausius įvykius Lietuvoje, tiesiogiai susijungia su Vilniumi ir perduoda telefoninius pasikalbėjimus. Ragina telegramas siųsti ir laiškus rašyti. Vienu žodžiu yra lietuviško gyvenimo skatintojas.

Gyvenimas lyg gaivalinga upė, daug ką su savimi nusineša. Retinamos ir Čiurlioniečių eilės, kurie Vokietijos griuvėsiuose išsaugojo meilę lietuviškai dainai. I amžinuosius sodus iškeliavo Alfonsas Mikulskis, o po jo ir vėliau į ansambli atėjęs Rytas Babickas. Po keleto dirigentų pasikeitimų ir atsisakymų, atrodė, kad ansamblis atsirado ant prarajos krašto. Bet ir vėl laimė švystelėjo. Su Lietuvos muzikų talka pavyko susitarti su muziku Gedimynu Puriu, Klaipėdos konservatorijos dirigavimo profesorium. Jis sutiko pusmečiui atvykti į Clevelandą ir ansambliui vadovauti. Pereitų metų lapkričio pradžioje atvyko ir nuo to laiko intensyviai dirba. Tai va, Margutis ir vėl yra pirmasis, kuris rengia atsinaujinusio ansamblio išvyką. Gegužės 19 d., šeštadienį, Jaunimo centre rengiamas koncertas. Šis koncertas bus jubiliejinis, juo bus paminėta Čiurlionio ansamblio 50 m. sukaktis. Gaila, kad tokiame jubiliejuje, nebegalime išeiti į Operos sceną. Laikai keičiasi, keičiamės ir mes, tad reikia sąsąlygų prisitaikyti. Jeigu nebegalime į didžiulias sales išeiti, tai bent užpildykime Jaunimo centrą!

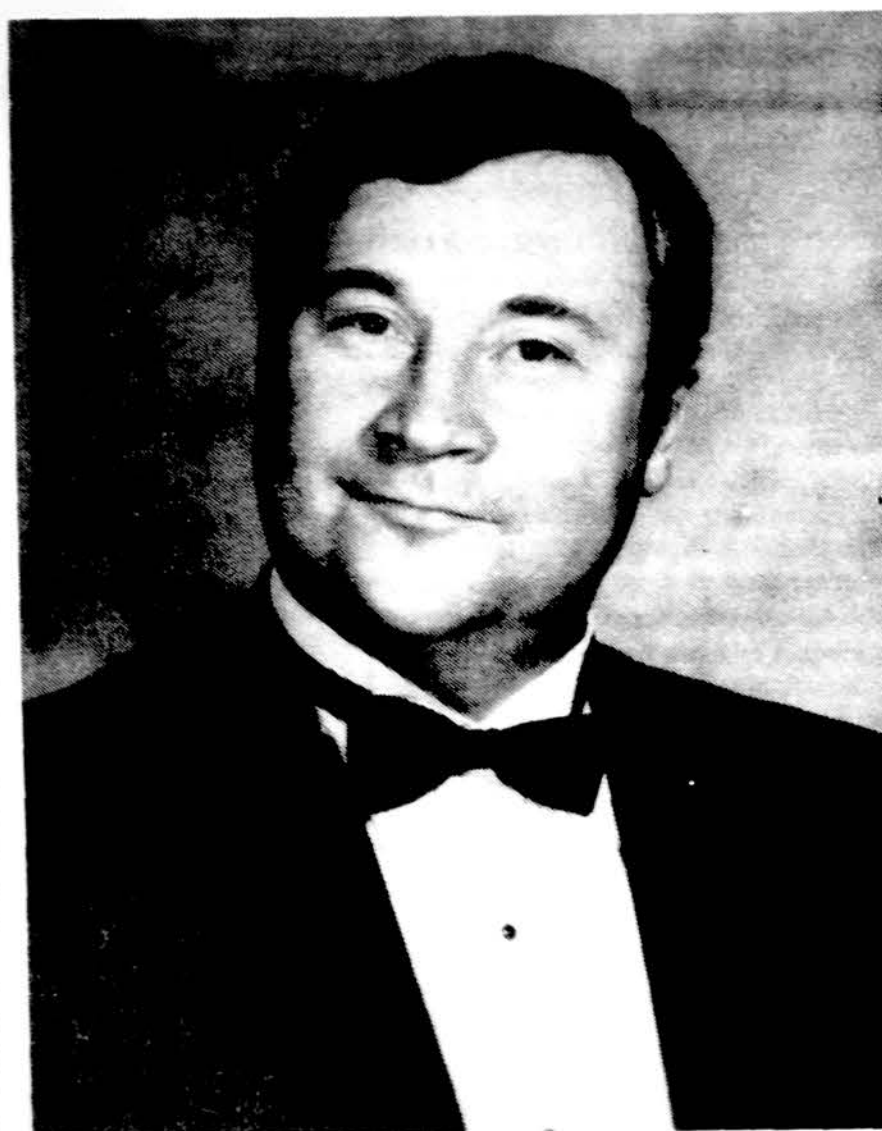
seminarijų klierikų bei dvasinių akademijų studentų. Tautiniai nušvitę gimnazijų mokiniai tautinę samonę skleidė plačiose apylinkėse. Už lietuvių kalbą bažnyčiose kovojo lietuviškai nusiteikę parapijų kunigai ir vietos žmonės. O Kražių žemaičiai už savo bažnyčią šventą ir Kražantės upės krantus aplaistė savo krauju.

Vos apie 20 metų tepraslinkus nuo nušvitusios „Aušros“ ir gaudžiančio „Varpo“ pasirodymo, į 1905 m. gruodžio 4-5 dienomis vykusį Didįjį Vilniaus seimą suvažiavo apie 2000 atstovų ir inteligentų. Šį seimą sugalvojo, jo atsisakymą parąšė, jį pasirašė dr. J. Basanavičius. Jis ir seime pirmininkavo. Susirinkusių nusiteikimas, jų skaičius buvo ano metų lietuvių susiklausymo, tautinio sąmoningumo įrodymas. Po užtrukusių derybų, nuolaidų buvo priimtas nutarimas, kad rusų caras Lietuvai suteiktų autonomiją. I apylinkes grįžo apie 2000 entuziastiškai nusiteikusių tautinės samonės puoselėtojų.

1916 m. pradžioje į Berną susirinkusi lietuvių konferencija paskelbė, kad vykusios senosios valstybės padalinimai buvusią uniiją panaikino. Šiuo pareiškimu Lietuva nuo ryšių su Lenkija atsirišo.

Kai Rusijoje buvo leista kurtis politinėms partijoms, 1917 m. kovo 26 d. buvo suorganizuota Lietuvos taryba ir vykdomasis komitetas. Ten kai kurioms kairiosioms partijoms reikalaujant, iš Tarybos katalikai buvo išstumti. Kairieji gavę daugumą, į minimas institucijas išrinko sau patinkamus asmenis. Kas žino, gal ir kairieji jautė, kad jų vadovaujamoms institucijoms būvė nekinė – neatitiktė visos tautos valiai. Tokių ar kitokių sumetimų vedini, už poros mėnesių jie atvyko ir į Petrapilio seimą.

1917 m. birželio 9 d. Petrapilyje sušauktan lietuvių

Muz. Gediminas Purlys, dabartinis Čiurlionio ansamblio dirigentas ir meno vadovas. Čiurlionio ansamblis gegužės 19 d. koncertuos Jaunimo centre.

XX AMŽIAUS GĖDA

Neseniai per JAV televiziją kalbėjęs Sovietų Sąjungos ambasadorius teigė, kad Sovietų sąjunga visai teisėtai represuoja Lietuvą. Mat ji nesilaikanti Sovietų Sąjungos konstitucijos reikalavimų. Juk ir JAV darytą patį, jei jos piliečiai nesiskaitytų su JAV konstitucijos reikalavimais.

Ar turi Lietuva laikytis Sovietų Sąjungos konstitucijos reikavimų? Kad būtų visiškai aišku, į tą klausimą pasistengsiu atsakyti visiems suprantamais konkrečiais pavyzdžiais.

Ar buvo teisi anglų kolonija Indija, kai ji nesiskaitė su Anglijos jai per prievartą primestais įstatymais bei jos konstitucija? Absoliučiai teisi! Teisus buvo Vietnamas ir Alžyras, nesiskaitė su Prancūzijos jiems primestais įstatymais. Dorai elgėsi Angola ir Mozambikas, kai nesiskaitė su kolonizatorės Portugalijos primestais vergijiniais įstatymais. Vien pagarbos užsitarnavo Kongas, kai atmetė vergvaldės Belgijos įstatymus.

Visam pasauliui jau labai gerai yra žinoma, kad stalininė Rusijos imperija, remdamasi slapta sutartimi su Hitleriu, 1940.VI.15 d. Lietuvą pavertė savo kolonija. Daugumas pasaulio valstybių, tame skaičiuje ir JAV, šio nusikals-

tamo akto nepripažino teisėtu dalyku ir nepripažįsta iki šiol.

1990.III.11 d. tikrai demokratiniu keliu – šimtaprocentiniai teisėtu keliu – įteisėjusi kadai se prarastos nepriklausomybės tęstinumą, Lietuva visai teisėtai atmetė okupantų konstituciją ir visą Lietuvos respublikos gyvenimą pradėjo tvarkyti pagal iki okupacijos momento veikusią konstituciją. Okupacinė – kolonizatorių primesta konstitucija buvo viešai paskelbta neteisėta. Lietuvos respublikos vyriausybė pasielgė teisėtai, nes visos pavergtos pasaulio tautos visais praeties amžiais turėjo neatimamą teisę neklausyti pavergėjo primestų įstatymų.

Sovietų Sąjungos prezidentas Gorbačiovas, praradęs visus dorus atamos taškus, tartum skęstantis už šiaudų, griebiasi už konstitucijos. Tačiau tas neišgelbės imperijos nuo žuvimo. Neišgelbės ir jo paties, nežmoniškam savo dievu laikancio. Jis paskes kartu su savo „šiaudu“ – savo vergvaldiška konstitucija.

Yra visiškai normalu, jei Lietuva pačiu griežiausiu būdu atsisake būti bet kieno verge. Ir yra visai nenormalu, jei Gorbačiovas nori praktikuoti tautų vergiją kaip Hitleris ir Stalinas. Dr. A. Statkevičius

KAI LAISVĖ ŠVITO

Žmonių mentalitetas

JUOZAS RUDZEVIČIUS

2

Valstybės atkūrimo metais spontaniškai dainuojamos dainos buvo ano laiko žmonių nusiteikimo išraiška. Jose svetimos kariuomenės tarnavusių karių skundo žodžiai sudėti, ten ir tėvynės vaduoti išeinančių savanorių karių ryžtas girdimas jų gyvais žodžiais, ten ir neramiose jaunimo dainose aidai laisvės ilgesys.

Valstybės atkūrimui vadovavusių institucijų veikla tiesiogiai į šio aprašo apimtį neįeina. Tad slenkantįjį įvykiai vien kalendorinė eile nominalinai teisvardinti. Tik tie veiksniai ir įvykiai kiek daugiau paryškinti, kurie turėjo žymesnės įtakos žmonių mentalitetui. Bet ir ten jie tenaudojami vien atkūrimo dramai bei aprašo laiko slinkčiai nužymėti.

Tautinio atgimimo ir laisvėjimo raida

Neminint visos eilės prieš tai tautinėmis aspiracijomis nedrasiai švitusių žiburėlių, ryškus, samoningas tautinis atgimimas prasidėjo su dr. Jono Basanavičiaus leidžiamą, tautiniu romantizmu lipejančią „Aušrą“. Po „Aušros“ ji tęsė ir lietuvių sąjūdiusio dr. Vinco Kudirkos leidžiamas, tautinę samonę žadinantis „Varpas“. I tautinę veiklą veikiai jungėsi vis ilgėjanti eilė ir kitų pasisventėlių spaudos darbuotojų, inteligentų, universitetų studentų, kunigų

seiman suvažiavo 336 rinkti atstovai. Socialdemokratų pasiryžo į prezidiumą katalikų neįsileisti. Po ilgų ginčų, jie tai laimėjo. Po trijų dienų ginčų, seimas nutarė Lietuvai reikalauti laisvės. Priešingai nusiteikę atstovai giedodami marselijetę išėjo iš salės.

Po sunkių Vilniaus Centrinio komiteto pastangų, vokiečiai leido sukviešti lietuvių konferenciją. Jon buvo pakviesti 264 asmenys, atvyko 216, kiti rašo – 222. Suvažiavimas tęsėsi 1917 m. rugsėjo 18–22 dienomis ir nutarė reikalauti Lietuvai laisvės. Nutarimui vykdyti, konferencija išrinko 20 asmenų Lietuvos tarybą. Kai paaiškėjo, kad į Tarybą buvo išrinkti 6 kunigai, socialdemokratų užprotestavo. Po pasitarimų, iš Tarybos 2 kunigai pasitraukė. Jų vieton įėjo 1 socialdemokratas ir 1 liaudininkas.

Pilnai nepriklausomos Lietuvos vokiečiai nenorėjo. Iš anksto jie buvo numatę Lietuvos tarybą panaudoti savo politiniams planams. Tai jie ne nominalines Lietuvos nepriklausomybės deklaracijos dokumento Lietuvos tarybai pasirašyti dar neleido 5 mėn.

Nepriklausomos Lietuvos pirmieji metai

Laisvos Lietuvos valstybės idėja realiai gimė 1918 m. vasario 16 d., kai Lietuvos taryba, pasirašiusi nepriklausomybės aktą, paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Nors ji tuo Lietuvos valstybės dar neatkūrė, bet jos reikšmė yra nepalyginama. Ji suteikė tautai didžiąją viziją, kurią įkūnyti turėjo pasiaukojanti tauta ir jos geriausieji sūnų savanorių, karių ryžtas. Tik jų išlietas kraujas galėjo nuplauti šimtmečio vergijos dulkes. O iš žuvusių gyvybių turėjo atgimti gyva, nepriklausoma Lietuva.

(Bus daugiau)

LIETUVOS EKONOMISTAI DETROITE

LIŪDA RUGIENIENĖ

Balandžio 21 dieną Detroito lankėsi penkių asmenų Lietuvos ekonomistų delegacija. Lietuvių visuomenei susitikimą ir amerikiečiams spaudos konferenciją surengė Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre. Svečius pasveikino apylinkės vicepirmininkas Jonas Urbonas, prižadėdamas, kad mes „kiek galėdami stengsimės prisidėti prie jūsų kovos už laisvę“.

Pirmasis kalbėjo Vilniaus universiteto profesorius Kestutis Glaveckas, ekonomikos mokslų daktaras. „Kūnu esame Amerikoje, o dvasia Lietuvoje. Ten, kaip niekada, yra reikalinga pagalba“. Vyksta totalinė ekonominė blokada, nes blokavami energijos šaltiniai, užgrobiama pastatai, stipri karinė kontrolė. Pagrindinė Maskvos sąlyga — atsisakyti nepriklausomybės. „Lietuvių tauta niekuomet neatsitrauks: tepadeda mums Dievas ir visi lietuviai pasaulyje“. Pagalbos tikisi ir iš JAV. Čia delegacija daug važinėja, kalbasi su kongresmenais, buvo valstybės departamente. Svarbiausias siekis — nepriklausomybės pripažinimas. Dabar Lietuvoje yra keičiamas valstybės santykis su ekonomika, bandoma įvesti ūkininkavimo laisvę, vykdomas ūkio rekonstruktavimas, planuojamos laisvos kainos ir kiti elementai, sudarantys laisvą rinką ir ekonomiką. JAV-se tenka sutikti daug žmonių ir „niekas nesako, kad negerai padarėme“ skelbiamą nepriklausomybę ir „tai duoda mums stiprybę ir persiduoda visai Lietuvai. Lietuva labai daug žiūri į jus, į šį kraštą, į jūsų supratimą ir pagalbą“.

Sentimentalų žodį tarė ir Filomena Jasevičienė, ministerių tarybos ekonomikos skyriaus vedėja, prisimindama, kad „lietuvių tauta visada buvo kantri, sugebėjo laukti, iškentėjo ilgus metus, iškenčė mes ir dabar. Laisvę negauname dykai, negauname lengvai, laisvę reikia išsikovoti“. Apie išeivijos lietuvių: „Jūs, mieli lietuviai, esate visada širdyse su mumis, visada mus palaikote ir norite, kad mūsų Lietuva tikrai žydėtų...“.

Romualdas Visokavičius, pramonės ir statybos banko valdybos pirmininkas, pasidžiaugė Detroito lietuvių. Čia esąs pirmą kartą. Patenkintas, kad už poros savaičių į Detroitą atvyksta keturi Lietuvos bankininkai „mokytis visų pasaulinių bankinių gudrybių, kurias mes galėsime artimiausiu metu įdiegti mūsų laisvoje Lietuvoje“. Padėkojo Sauliui Anužui, sudariusiam sąlygas „vienam iš pirmųjų Pabaltijo bankų suėti ir kontaktą su vienu JAV banku“.

Algis Dabrovolkskis, Lietuvos socialinės apsaugos ministeris, kalbėjo apie lietuvių tautos genocidą. Lietuvos šeimos dydis vidutiniškai yra vos trijų asmenų ir, jei toliau tęsis tokia pati politika, tai krašto gyventojai bus vyresnio amžiaus žmonės. Gyvenimo sąlygos yra labai sunkios. Globos namuose seneliui tenka 4 kvadratiniai metrai, o vaikui namuose vienam vaikui — 3,5 kvad. metrai. „Kol mes neiškovosime nepriklausomybės, nėra jokių garantijų, kad Lietuva išliks. O Lietuva turi išlikti. Ji atkūrė savo nepriklausomybę sunkiai 1918 metais, turi atkurti ją ir dabar“.

Kestutis Baltrimaitis, ministerių tarybos ekonomikos reformos sekretoriaus vado-

svarbiausių įmonių. Todėl nereikia trauktis „bet aktyviau reikštis, kad prasidėtų derybos su Maskva“.

Ar ilgai Lietuva šią blokadą išlaikys? Dabartinė situacija gali tęstis 2-3 mėn. Padėtis yra maždaug tokia: „Tai vyšnia, kuri pražudo, o atsisėdusi Maskva prie vyšnios sako: Tu nežydek, tu palauk, pakentėk! Neįmanoma. Galima iš žmogaus atimti maistą, bet negalima žmogui atimti norą gyventi. Noras būti laisvais yra pagrindas visų tautų ir mes tai pabrėžiam“. Rusija taip pat turi išsilaikyti.

Į klausimą apie komunistų partiją atsakyta, jog ji Lietuvoje atliko „tam tikrą pažangumą“, kuri buvo reikalinga atlikti. Šiuo metu komunistų partija smarkiai byra. Iš tikrųjų, ji yra subyrėjusi, gyva tik Maskvos komunistų partija, nes yra interesus palaikyti ją gyvą. Tai penktosios kolonos tąsa.

Kaip geriausiai paaiškinti amerikiečiams, kad Sovietų Sąjunga Lietuvos ekonominio lygio nepakelė? Geriausias atsakymas, tai palyginimas su suomiais. 1930 metais Lietuva prilygo Suomijai 90%, o 1989 metais tik 18%. Aiškinant amerikiečiams reikia siūlyti viską įsivaizduoti atvirkščiai: „Jūs turit prekių — neturit prekių, esate laisvi — atsisėskite į dželą“.

Į Al Neuharth „USA Today“ straipsnyje pareiškimą, kad „Lietuva kanda ranką, kuri ją maitina“ reagavo taip: „Sovietų Sąjungoje sakoma: Kol jūs buvot maži, žindote motinos Rusijos krūtį, dabar jūs išaugot, jums išaugo dantukai ir kanda ranką“. Ta krūtimi dešimtys tūkstančių mūsų tautiečių negyvi paspringo. Aš labai abejoju, kad krūtyje buvo pieno, turbūt atvirkščiai. Iš to vaikučio buvo viskas traukiama ir sunaudojama“.

Kiek Lietuvoje yra gyventojų ir kiek iš jų dirbančiųjų? Gyventojų yra 3.82 mil., o dirbančiųjų — 1.8 milijonas.

Koks buvo tikslas siūlymo, kad Lietuva užsaldytų nepriklausomybę dvejiems metams? Tikslas yra sustabdyti, atidėti ateitį. „Paskiau žiūrėsime kas bus“. Jie mums siūlo bendrą katilę išsivirti atskira sriubą. To padaryti negalima.

Visuomenei svečius klausinė- jant, į Kultūros centrą atvyko Detroito pagrindinių laikraščių ir TV stočių žurnalistai. Įvyko spaudos konferencija, kurią pravedė Saulius Anužis. Į visus klausimus atsakė prof. Kestutis Glaveckas lietuviškai, vertė Saulius Anužis.

Kokie ryšiai su Lenkija? Santykiai su Lenkija labai geri. Vyksta tiesioginis bendradarbiavimas tarp Sąjūdžio, Lie-

tuvos vyriausybės su Lenkijos vyriausybe. Lietuvos ir Lenkijos pasienis yra visiškai uždarytas ir pilnoje Maskvos kontroleje. „Nei kiškis negali pralįsti“.

Kaip bus su nepriklausomybės užsaldymu? Tas siūlymas nerealus ir lietuviai nesutiks to daryti. Kalbėjimas ir derybos turi būti visai kitu pagrindu, ne atidėjimu. Viskas bandoma daryti, kad prasidėtų derybos, būtų užmegztas ryšys. Žingsniai, pavyzdžiui, užėmimas spaustuvės, neturėtų būti žengiami vyriausybės, kuri eina į 21 šimtmetį.

Kokios pagalbos laukiate iš JAV ir Detroito lietuvių? Pirmiausiai reikalinga siekti ir prašyti JAV prezidentą Bush padėti Lietuvai pradėti derybas su prezidentu Gorbačiovu. Taip pat yra reikalinga visokeriopa pagalba — materialinė, kultūrinė, dvasinė; reikalinga išeivijos spauda, mokytojai, auklėtojai ir kt.

Kokios dabar nuotaikos Lietuvoje? Visi yra vieningi prieš vykstančią blokadą. Iš 141 parlamento narių gal tik du ar trys yra už blokadą. Septyni parlamento nariai remia Maskvą (ne lietuviai).

Jūs skambate optimistiškai? Visi lietuviai optimistai. Kito kelio nėra.

Jūs esate militariniai okupuoti. Tai gali privesti prie kruvinos kovos? Lietuva visuomet buvo okupuota ir kariuomenė visada čia stovėjo. Lietuvoje yra 47 tūkst. rusų armijos. Ši padėtis nėra nauja.

Tačiau Lietuva siekia nepriklausomybės. Ar tai padėti? Į šį klausimą atsakyta taip pat klausimu. Ką gi masinė

kariuomenė Lietuvoje padarys? O kas po to? Ji negali pakeisti žmonių.

Ar jaučiate, kad Gorbačiovas Maskvoje turi pilną kontrolę? Klausimas sudėtingas. Susidaro vaizdas, kad vedama dviguba politika, tai prezidento Gorbačiovo ir konservatorių, kuriems bet kokios komplikacijos yra naudingos. Lietuvoje armijai įsakymai ateina iš paties aukščiausiojo rango.

Ar dabartinė situacija Gorbačioviui pakenks? Rusijoje yra krizė. Jie negali pradėti ekonominės reformos. Mūsų pradėjimas yra lyg ir pavyzdys Rusijai. Tai turėtų Gorbačioviui padėti.

Ar kiti kraštai siūlosi Lietuvai padėti? Tokių yra daug. Moraliskai mus palaiko visi. Klausimas tik tame, kad dar nėra pripažinimo. Pripažinimas irgi artėja, tai yra procesas.

Kokia bus padėtis, jei ir toliau truks gazo, dujų ir naftos? Ekonominė krizė padidės, bet tai neturi stabdyti nepriklausomybės siekimo. Jei mes nebūtume tuo tikėję, nebūtume šio žingsnio žengę.

Ar gailitės balsavę už Landsbergį? Mes jį išrinkome ir remiame vieną, kaip Lietuvos prezidentą.

Ar manote, kad JAV spaudimas yra raktas, kuris galėtų sustabdyti blokadą? Niekas kitas to negali padaryti. Prezidentas Bush turi įvairių priemonių, kuriomis gali įvesti prie derybų pradžios, bet ne mano vieta jas nurodinti.

Kai kurie klausimai lietuvių visuomenės ir amerikiečių žurnalistų kartojosi, tačiau jie buvo atsakyti skirtingų asmenų ir todėl atsakymai įvairūs.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA RAGINA:

Skubiai siųskime telegramą prezidentui, senatoriams ir Atstovų rūmų nariams (kongresmanams).

Amerikos Lietuvių Taryba paruošė specialius telegramų tekstus dėl šio mėnesio susitikimo tarp prezidentų Bush ir Gorbačiovo. Telegramos tekstas prezidentui Bush ir senatoriams prašo nesuteikti Sovietų Sąjungai „Most Favored Nation“ statuso, nes tai palengvintų Sovietų Sąjungai prekybą su JAV. Telegramos tekstas atstovų rūmų nariams (kongresmanams) prašo, suteikti Lietuvai humanitarinės paramos.

Telegramų siuntimo procedūra: skambinti 1-800-257-4900 ir paprašyti „Hotline number 9691“ (Tekstų nereikia skaityti).

Atsiliepęs asmuo paprašys jūsų „Zip Code“. Tuo būdu paaiškės, kas yra jūsų senatorius ir atstovų rūmų narys (kongresmanas).

Kaina už pirmą telegramą yra \$5.75. Siunčiant antrą ar trečią telegramą tuo pačiu paskambinimu, kainuoja po \$5.00. Telegramų išlaidos bus priskaitytos prie jūsų telefono sąskaitos.

Labai svarbu, kad telegramos būtų gautos prieš prezidentui Bush susitikimą su Gorbačiovu gegužės 30 dieną. Paruoštų telegramų tekstai anglų kalba:

Mr. President,

Do not grant MFN status to the USSR until it lifts its economic embargo against Lithuania and begins negotiations with the democratically elected officials of this Baltic nation, which lawfully seeks freedom and independence.

Dear Senator:

Lithuania lawfully seeks freedom and independence. Do not grant MFN status to the Soviet Union until it lifts its economic embargo against Lithuania and begins negotiations with the democratically elected officials of this Baltic nation.

Honorable Congressman:

Lithuania's entire health delivery system is in total jeopardy and in deep crisis because of the Soviet military and economic blockade. Please extend humanitarian assistance to the children, sick, and elderly of Lithuania.

WESTERN UNION 1-800-257-4900 Hotline Operator 9691. Charge to sending 1 telegram is \$5.75. Each additional telegram is \$5.00.

The charge of the telegram will be added to your monthly telephone bill.

Lithuanian "HOTLINE"

511 E. 127th Street, Lemont, IL 60439
(708) 257-6777 • Fax (708) 257-6887

PADEKIME LIETUVAI!

1. Rengiamas Lietuvai labai reikalingas medikamentų skuntynys. Prašome aukų šiai pagalbai. Čekius rašyti: „Lithuania Mercy Lift“ ir siųst į Lithuanian „Hotline“.

2. Pasaulio Lietuvių Centras Lemonte, gegužės 20 d. po 11 val. mišių rengia masinį mitingą — „Lithuanian Freedom Day“. Kalbės kongr. R. J. Durbin. Dėl autobuso iš Chicago/Cicero į Lemontą skambinti „Lith. Hotline“.

3. Galima įsigyti „Free Lithuania Now!“ peticijas ir „SOS Lietuvai!“ komiteto marškinukus bei lipinukus skambinant „Lith. Hotline“.

LITHUANIAN „HOTLINE“ PRAŠO TALKOS IR AUKŲ!

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Parduodame greitai už didesnę kainą!

Įkainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išlavinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga.

ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

Parduodami Adams County, Wis. namai: a. „Ranch“ stiliaus: 2 mieg.; 10 akrų sklypas, privatus kelias. \$41,900. b. „Ranch“ stiliaus 3 mieg.; 10 ar 20 akrų sklypas. \$62,000. Apylinkė pilna laukinių žvėrelių ir puikiausių grybų! Parduoda savininkas. Skambinti: tel. 608-339-6910

„ATTENTION — HIRING! Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 — \$69,485. Call 1-602-638-8885. EXT. R 7765“

„FREE TRAVEL BENEFITS! CRUISE SHIPS AND CASINOS NOW HIRING! ALL POSITIONS! Call (1) 602-838-8885 Ext. Y-7765“

„FREE TRAVEL BENEFITS! AIRLINES NOW HIRING! ALL POSITIONS! \$17,500—\$58,240. Call (1) 602-838-8885 Ext. X-7765“

leškau jauno, rimto vyro dirbti ir mokytis spaustuvės darbo pilną laiką. Skambinti: Valentinui Krumpliui, 312-778-1700

Busy ethnic beauty salon needs experienced stylist. No following necessary. Guaranteed salary. Full or pt. time. Call Wed-Sat tel. 312-436-4052

LITHUANIA MY HERITAGE
Edita by Vladas Vijeikis

Knyga anglų kalboje, pagrindinės žinios apie Lietuvą, 1300 iliustracijų, 400 psl. Leidinys didelio formato, kietais viršeliais, gražiai išleista „Tėviškėles“ leidyklos Chicagoje, 1989 m. Spaudos darbas VIVI Printing. Tai graži dovana įvairioms progoms. Kaina su persiuntimu 22.75 dol. Illoinojaus gyventojai dar pridėda 1.60 valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

„DRAUGAS“
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

ANTRAS KAIMAS: VEIDAI IR TEKSTAI — stambi knyga su daugelio autorių straipsniais, humoristiniais ir satyriais škieais, atsiliepimų ištraukomis, penkiais šimtais iliustracijų, gražiai išleista Am. Lietuvių Bibliotekos leidyklos (Lithuanian Library Press). Kaina su persiuntimu \$22.00. Užsakymus siųsti: DRAUGAS 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629. Illinois gyventojai moka \$24.00.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesiuose Sąjūnų patalpose

J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.

Patamauja nuosavybių pirkimė bei pardavimė. Kreiptis tel. (312) 767-0600 arba (312) 778-3971. Adresas 6600 S. Pulaski Rd. One Stop Real Estate

MLS

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax. 5953 S. Kedzie Ave. Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Tunu Chicago miesto ledimį, dirbų ir užmestį. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 312-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS

Dažau kambarius gerai ir nebrangiai.
Tel. 925-3253

ADOPTION
We are a loving Catholic Family wishing to adopt your baby. The best in home life and education will be lovingly given. All Medical of legal expenses paid. Please call 608-254-2823

VISI LIETUVIAI PRAŠOMI KASDIENĮ SKAMBINTI

prez. G. Bush ir sekančioms respublikonams:

Lynn Martin — kandidatuoja į JAV Senatą 708-518-0900

Jim Edgar — kandidatuoja į Illinois valstijos gubernatorių 312-372-9090

ir pasiskusti, kad respublikonai nieko nedaro Lietuvos reikalui.

Pirmą kartą lietuvių kalba: Italų poezijos antologija

ITALIJOS BALSAI
Sudarė Povilas Gaučys
Redagavo St. Santvaras

Šioje antologijoje telpa 27 poetų kūryba. 200 psl., spaudė Morkūno spaustuvė. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyv. dar pridėda 64 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

STAŽUOJASI GYDYTOJAI IŠ LIETUVOS

GINTARAS
ŽUKAUSKAS, M.D.

Šiuo metu gyvenimas tarytum prarado normalų savo ritmą. Jis pradėjo lėkti šuoliais. Vien Rytų Europos šalių išsivadavimas iš komunistinio jungo ir prasidėjęs Sovietų Sąjungos griuvimas be abejo yra svarbiausi įvykiai per pastaruosius dešimtmečius. Lietuvos išsivadavimo kova, apvainikuota jos nepriklausomybės atstatymu — bene pats drąsiausias ir rytingiausias žingsnis pastarųjų metų žmonijos kovoje už laisvę.

Tokių svarbių politinių įvykių šviesoje tarytum nublunka kasdieniai mūsų vargai ir rūpesčiai. Bet mūsų gyvenimas susideda ne tik iš skambių pergalių, gausių demonstracijų, ryžtingų pareiškimų. Atrodo, kad Lietuvos nepriklausomybės atstatymu tik prasidės mūsų sunkus ir ilgas kelias į laisvę. Pastarieji penkiasdešimt metų taip nutolino mus nuo normalaus gyvenimo, kaip jį suprantama laisvojo pasaulio žmonės, kad mums reikės mobilizuoti visas savo pastangas ir valią norint jį sugrįžti.

Ne mūsų pačių tingumo ir apslėidimo kaltė, kad šiuo metu esame viena labiausiai atsilikusių ir neturtingiausių šalių Europoje. Ne tokia norime matyti savo mylimą Lietuvą. Ir dabar atėjo laikas kiekvienam lietuviui įrodyti, kaip jis darbas, o ne žodžiais myli savo Tėvynę.

Lietuvos atstatymui reikia labai daug ko. Bet, mano manymu, labiausiai reikia išsilavinusių, plataus akiračio specialistų visose gyvenimo srityse, nesavanaudiškai ir pasiaukojančiai dirbančių Tėvynės labui. Daug mums kainavo tiek metų kabojusi geležinė uždanga, užtvėrusi Lietuvai kelią į žinias ir progresą. Daugybė gabių žmonių, galėjusių ir norėjusių dirbti savo kraštui, buvo ribojami ir žlugdomi, jau nekalbant apie galimybių sudarymą semtis žinių už „Didžiosios Rusijos“ ribų. Ir štai šiandien, atstaciūs Lietuvos nepriklausomybę, atėjo laikas ištaisyti daugybę metų kartotas klaidas. Aš manau, kad svarbiausias ir aktualiausias šios dienos uždavinys yra auklėti naujai mąstančius, kūrybingus, plataus akiračio žmones, sudaryti jiems sąlygas studijuoti geriausiose pasaulio universitetuose, perimti naujausias žinias ir su jų pagalba kurti naują Lietuvą.

Aš norėčiau trumpai papasakoti apie vienos organizacijos — Lietuvos Sveikatos apsaugos ir medicinos fundacijos veiklą, kadangi jos pagrindinis uždavinys yra sudaryti sąlygas Lietuvos gydytojams tobulintis Jungtinėse Amerikos Valstijose. Pirmą šios organizacijos užuomazga buvo pereinamųjų metų mėnesį, kai susitikau su J. Kuliu, kuris dirba Cook County ligoninėje, ir pradėjome kalbą apie galimybes atvykti stažuotis gydytojams į Chicago. Buvo sukurta programa, kaip organizuoti šias studijas, ir jau gruodžio mėnesį aš buvau pirmasis gydytojas iš Lietuvos, kuris pradėjau pusės metų trukmės „clinical observership“ programą Illinoiso universitete ir Cook County ligoninėje. Po sėkmingos pradžios programa pradėjo plėstis. Savo tobulinimosi kursą jau pabaigė daktaras A. Korzeniauskas iš Kauno, stažuojasi daktarė Naujokaitė. Mes palaikome gerus tiesioginius ryšius su Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerija ir Lietuvos Gydytojų sąjunga. Jie Lietuvoje atranka gabiausias ir perspektyviausias jaunus gydytojus šioms studijoms. Chicago

je lankėsi Lietuvos sveikatos apsaugos ministro pirmasis pavaduotojas daktaras A. Blažys. Jis susitiko su fondacijos prezidentu J. Kuliu, aptarė visas programas, visas programos detales ir tolimesnes vystymosi perspektyvas. Juos taip pat priėmė Chicago miesto meras Daley ir Cook County prezidentas G. Dunne. Su jais buvo aptarta, kaip Chicago mieste galima būtų geriau organizuoti šią studijų programą, kokią pagalbą galėtų suteikti besivystančios Lietuvos mokslui Cook County.

Daktaras A. Blažys atvežė

šešių gydytojų, kurie buvo atrinkti po specialaus konkurso, dokumentus, kuriuos pristatė Lietuvos fondui. Šis fondas apsiėmė suteikti stipendijas atvykstantiems stažuotis gydytojams šešių mėnesių laikotarpiui. Lietuvių Sveikatos apsaugos ir medicinos fondacija apsiėmė suorganizuoti atvykstantiems daktarams gyvenamą vietą bei maitinimą Cook County ligoninėje, jau nupirko jiems bilietus lėktuvu iš New Yorko į Chicago. Taigi, nuo rugpjūčio pirmos dienos, šeši jauni gydytojai iš Vilniaus ir Kauno pradeda savo šešių mėnesių tobulinimosi programą Illinoiso universiteto Medicinos centre.

Aš manau, kad jeigu kiekvienas iš mūsų prisidėtų prie panašių programų kūrimo ir įgyvendinimo — o jos dažnai rei-

kalauja ne tik gerų norų, bet ir materialinių resursų — tai būtų didžiulė pagalba atgimstančiai Lietuvai.

Jei kas norėtų paremti Lietuvos Sveikatos apsaugos ir medicinos fondaciją, kurios tikslus ir veiklos sferą aš trumpai aprašiau, lešas galima parvesti į sąskaitą: Lithuanian Health/Medical Foundation, c/o Standard Federal Savings, 4192 South Archer Avenue, Chicago, IL 60632.

VILKAVIŠKIO KATEDRAI

Vilkaviškio fonde, kurį globoja Religinė Šalpa, jau yra per 30,000 dol. Prel. V. Bartuška (Los Angeles) atskirai jau yra pažadėjęs atstatomai katedrai visus vitražus. Norintiems aukas Vilkaviškio vyskupijai nurašyti nuo JAV mokesčių patartina čekių rašyti ir siųsti Religinės Šalpos vardu, pažymint tikslą.

(LIC)

DRAUGAS, antradienis, 1990 m. gegužės mėn. 15 d.

5

Keršydamas žmogus prilygsta savo priešiui, bet atleisdamas — jis darosi aukštesnis

F. Bacon

Kentėjimas dėl meilės, kaip ir meilė, pasilieka begalinis ir nepagydomas.

J.W. Goethe

A.†A. PETRAS ŽELVYS

Gyveno Chicagoje, Wrightwood apylinkėje, anksčiau Marquette Parke.

Mirė 1990 m. gegužės 13 d., 9:30 val. vakaro, sulaukęs 86 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje, Gražiškių kaime. Amerikoje išgyveno 41 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukros Nijolės Lukošūnienės, žentas Balys, kazimierietė seselė M. Lucille; du anūkai: Vitas ir Rimas; Lietuvoje sesuo Petronėlė Samojauskienė su šeima ir kiti giminės.

Velionis buvo našlys a.a. Albinas.

Priklausė Lietuvos Fondui ir buvo jo išdinknas.

Kūnas pašarvotas gegužės 15 d., antradienį ir gegužės 16 d., trečiadienį nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks gegužės 17 d., ketvirtadienį. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvių Fondui.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukros, sesuo, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 312-476-2345.

A.†A. FRANK A. ADAMS (ADOMAITIS)

Gyveno Burlington, Wisconsin, anksčiau Chicagoje. Mirė 1990 m. gegužės 12 d., 3 val. p.p., sulaukęs 83 m. amžiaus.

Gimė Pennsylvania.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Genevieve, brolis Stanley Adomaitis su žmona Monika ir šeima. Taip pat giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Priklausė Kenosha, WI, VFW Post No. 1665.

Kūnas pašarvotas antradienį, gegužės 15 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gegužės 16 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

A.†A. ELENA ŽEBRAUSKAS VYŠNIAUSKAITE

Gyveno Rhinelander, Wisconsin.

Mirė 1990 m. gegužės 13 d., sulaukusi 78 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duklė Dalią Wall, sūnūs Roman, Ludwig, Julius ir aštuoni anūkai.

Velionė buvo našlė a.a. Alfonso.

Kūnas pašarvotas antradienį, gegužės 15 d. nuo 2 iki 9 v.v. Foran Funeral Home koplyčioje, 7300 W. Archer Ave., Summit, IL.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gegužės 16 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į St. Daniel the Prophet parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 v. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duklė, sūnūs ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Foran Funeral Home, Ltd. Tel. 708-458-0208.

STATYBA JAU PRASIDĖJO!!!

Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, greit bus įrengti „condominiums“. Liepos mėnesį savininkai galės pradėti čia kraustyti.

Čia pirkėjai ras: Malonią, lietuvišką aplinką

Gražiai ir patogiai įrengtą „condominium“

GERIAUSIĄ PIRKINĮ ČIKAGOS PIETVAKARIŲ RAJONUOSE

Dar yra keletas neparduotų „condominiums“. Jeigu norite čia gyventi ir nusipirkti „condominium“ priešstatybine kaina, tai paskubėkit.

KAINOS KILS 10% BIRŽELIO 1, 1990.

Dabar yra:

1 mieg., 1 vonia, virtuvė, „dinette“, salonas — \$55,000
1 mieg., raštinė, 1 vonia, virtuvė, „dinette“ — \$70,000
1 mieg., 1 vonia, didžiulis salonas/valg., virtuvė — \$80,000
2 mieg., 2 vonios, didelė virtuvė ir salonas — \$80,000

Smulkesnei informacijai skambinkit Rūtai Sušinskionei (708) 301-0880 ar (708) 257-7114

arba rašykite:
Century 21 Prime Real Estate
14300 S. Bell Rd.
Lockport, IL 60441

PADĖKA A.†A. MORKUS ŠIMKUS

Mirė s.m. gegužės mėn. 6 d. ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse gegužės mėn. 9 d.

Nuosirdžiai dėkojame kan. V. Zakaraskui už maldas koplyčioje, gedulingas šv. Mišias ir kun. Vito Mikolaičiui už maldas kapinėse.

Ypatingai dėkojame Čikagos skyriaus ramovėnams už sargybą prie karsto, vadovavimą atsisveikinimui ir visiems tarusiems atsisveikinimo žodi.

Ačiū visiems, aukojusiems šv. Mišioms, Tautos Fondui ir Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Fondui.

Dėkojame Donald Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Giminės

DVIEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ALBERTAS STOČKUS

Dviejų metų mirties sukaktį paminėti, šv. Mišios už a.a. Alberto sielą bus aukojamos Čikagoje, Tėvų Jėzuitų koplyčioje, gegužės mėn. 18 d., penktadienį, 8:30 val. ryto. Draugai ir pažįstami, sąlygoms leidžiant, kviečiami pasimelsti ir pabendrauti su mumis.

Sesuo Ona Kasperaitienė su šeima.

Racine, Wis.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue

Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 68th Street — Tel. (1-312) 737-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

312-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus Funeral Home

1410 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 312-476-2345

ANTHONY B. PETKUS

DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

LAWRENCE C. GASUNAS

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. (708) 652-5245

APYLINKĖS

x Metinė vakarienė Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų rėmėjų rengiama sekmadienį, gegužės 20 d. 3 val. p.p. šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje, 4 val. vakarienė. Jaunimo centro saleje. Pakvietimai Gifts International. Vaznelių pardavėjuve. Visi kviečiami dalyvauti.

x Anglijos Lietuvių klubas Pagalba Lietuvai programai paskyrė 2000 dolerių.

x Lemonto Maironio Lituanistinės mokyklos 30-čio jubiliejinis pokylis bus šeštadienį, gegužės 19 d. Pasaulio lietuvių centre. Gros Gintaro orkestras. Pradžią 6 v.v. Stalus rezervuoti tel.: 708-969-0162 arba 708-599-2253.

x Chicago lietuvių jaunimas kviečiamas į talką daryti plakatus demonstracijoms Washington. Pradėsim darbus rytoj, trečiadienį, gegužės 16 d. Seklyčioje. Prašome rinktis 8 val. vakaro.

x „Viltis“ (Hope), Amerikoj seniausias žurnalas tautinių šokių propagavimui, birželio – rugsejo mėnesio trigubas numeris, leidžiamas ir redaguojamas Vytauto F. Bielajaus, pasiekė redakciją. Žurnalas eina 49 sius metus. Spausdinamas Denver (P.O. Box 1226, Col. 80201). Šiame numery rašoma apie airių, švedų, Kaukazo tautų, graikų, čekoslovakų, amerikiečių, izraelitų, suomių ir kitų tautų tautinius ansamblius, folklorą. Kaip ir kiekvienam numerio, daug vietos skiriama lietuviams. Anglų kalba; iliustruotas, geram popieriu, žurnalas vertas didesnio dėmesio.

x Dr. Algis Geniušas, filologas iš Lietuvos Mokslių Akademijos, kalbės iš savo patirties apie „pokario rezistenciją ir sovietų lagerių kelius“ penktadienį, gegužės 18, 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronė rengia Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centras. Mažesnes apimties pokalbis su dr. Geniušu apie Antano Miškinio kėlimų ir lagerių poeziją bus posėdžių kambaryje, Jaunimo centre, pirmadienį, gegužės 21, irgi 7 val. vak.

x Didžiulis sendaikčių išpardavimas (rummage sale) ruošiamas Pasaulio Lietuvių centre gegužės 26–28 dienomis. Rūbai, namų apyvokos daiktai, statybines medžiagas ir kt. Surinktos lėšos bus skirtos PLC. Jei kas turite atliekamų daiktų, prašome paaudoti. PLC adresas: 511 E. 127th St., Lemont, IL 60439. Išsamesnės informacijai skambinkite tel. (708) 257-8787. (sk)

ARAS
Dengiamieji ir talamos visų rūšių
STOGUS
Su dideliu patyrimu.
Esama apdrausti.
Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
312-737-1717

x A.a. seselė Ann Grace Valetkevich (78) iš Šv. Rocco parapijos, Brighton, MA mirė sekmadienį, gegužės 13 d. Šv. Juozapo namuose, Holland, PA. Mišios už jos sielą – antradienį, gegužės 15 d. ryto. Villa Joseph Marie, Holland, PA. Lankymas Motiniškame name, trečiadienį, 10 v. ryto. Mišios – trečiadienį, 16, 7 val. vak., Šv. Kazimiero seselių koplyčioje. Laidotuvių maldos ir laidojimas – ketvirtadienį, gegužės 17 d. 10 v. ryto. Seselė Ann Grace visą vienuolėni gyvenimą dirbo kaip mokytoja pradinėse ir vidurinėse mokyklose.

x A.a. seselė Mary Zaranaka (82) iš Šv. Kazimiero parapijos, Chicago Heights, IL mirė gegužės 14 d. Loretto ligoninėje. Lankymas motiniškame name, trečiadienį, gegužės 16 d. 10 v. ryto, o trečiadienį, gegužės 16, 7 val. vak. šv. Mišios seselių koplyčioje. Laidotuvių maldos ir laidojimas – ketvirtadienį, gegužės 17 d. 10 v. ryto. Seselė buvo muzikos mokytoja. Paskutiniuosius metus dirbo Šv. Šeimos vieloje, vėliau Loretto ligoninėje raštininke.

x „Žiburėlio“ ir Vaikų namelių gegužinė birželio 10 d. tuoj po 11 val. šv. Mišių Lietuvių misijoje, bus Lietuvių centro kieme, Lemonte. Vaikams bus įdomios programos. Bus galima pajodinėti arkliukais ir išbandyti laimę dovanų paskirstyme. Atsilankę bus vaišinami sveiku lietuvišku maistu. Kviečiami ne tik vaikai, bet jų tėvai, seneliai ir kt. Diena bus saulėta, maistas gardus ir gera nuotaika.

x Karolės ir Romo Paulėnų sūnus Lukas Viktoras baldininkas 22 d. buvo pakrikštytas Cicerio Šv. Antano bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Žibutė Vaičiūnienė iš Toronto ir Antanas Paškus iš Rochester, MI.

x Paroda-vakaronė Čiurlionio galerijoje. Gegužės 16 d., trečiadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centre Gytis Vaitkūnas, estetikos istorikas, dailėtyrininkas iš Lietuvos kalbės apie Lietuvos dailės istoriją kelia, nacionalinės mokyklos plėtotę okupacijos sąlygomis ir jos reikšmę tautiniam atgimimui. Vakaronės metu bus atidaryta Čiurlionio galerijos darbų paroda, kuri veiks visą vasarą. (sk)

x Lietuva Parcel Service praneša klientams, kad nuo gegužės 25 d. iki birželio 15 d. J. Juodvalkienė bus Lietuvoje. Siuntiniai bus priimami pirm., antr., trečd. ir ketvirtą. nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Kreiptis: Violeta Juodvalkienė, 4108 S. Archer Ave., Chicago, IL 60632, tel. 312-254-2817. (sk)

x VAISTAI Į LIETUVĄ – receptiniai ir nereceptiniai. Persiuntimas garantuotas. Romas Pukštys, Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Lietuvos keliauninkų dėmesui. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, įskaitant bilietus į kitus miestus – lėktuvais, traukiniais ar autobusais – skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą „VYTIS“ 718-769-3300. (sk)

x Nebrangiai parduodame Lietuvoje naujus automobilius LADA ir VOLGA, naudotas amerikietiškas mašinas, namus. Keičiame dolerius į rublius arba pristatome dolerius į Lietuvą. Pervedame palikimus. Skambinti: Ažuolui 312-434-8618. (sk)

Lietuvos mministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė Lietuvos atstovybėje, Washington su Lietuvos atstovu Stasiu Lozoraičiu ir Kačkais.

Nuotr. A. Pakštienės

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

KRIŠTANAVIČIAUS FONDO VEIKLA

Daugeliui gal nežinoma, kas yra Kristanavičiaus fondas. Į lankas neišėjant galime viską trumpai suglausti. Kun. Kristanavičiaus, SJ, buvo Jaunimo centro statytojas, tad jo vardu fondas ir yra pavadintas. Fondas yra įsteigtas su žvilgsniu į ateitį. Patinka ar nepatinka, bet ateis laikas – kuomet Jaunimo

centre nebebus lituanistinių mokyklų, gal nebus ir vakaronių. Nenorime, kad su Jaunimo centru atsitiktų tai, kas atsitiko su Šv. Kryžiaus ir Šv. Jurgio bažnyčiomis, tam tikslui ir yra įsteigtas Kristanavičiaus fondas. Fondas tik sustiprina Jaunimo centro veiklą ir jo egzistenciją. Visuomet yra malonu žinoti, kad yra turtingas dėdė už pėdų. Tas „dėdė“ dar nėra tiek turtingas, bet reikėtų, kad tokiu būtų.

x Union Pier Lietuvių draugijos narių pavasarinis susirinkimas, kuriame bus pagerbta lietuvių motina, šaukiamas gegužės 19, šeštadienį, 3 val. p.p. Union Pier, Gintaro vasarvietės rasti namelio patalpose. Po susirinkimo užkandžiai.

x Pataisymas. – „Draugo“ Nr. 85 (1990.V.2) Vytauto Skuodžio straipsny „Dabartinė Lietuvos padėtis prezidentų trikampyje“ buvo sukeistos pastraipos. Straipsnio pradžia prasideda nuo antros pastraipos, o pirmoji pastraipa turi sekti po trečiosios.

x Chicago ir apylinkių lietuvių, važiuojantys į Washington demonstracijas, registruokites JAV LB valdybos raštineje arba Seklyčioje 2713 West 71st St. Chicago, IL tel. 312-436-0197 ir 312-476-2655 arba Lemonte „Hotline“ tel. 708-257-6777.

x Patyręs dažytojas-dekoratorius atvykęs iš Lietuvos, ieško bet kokio darbo prie namų. Skambinti: 1-708-349-0348. (sk)

x SPRANDINĖ (palendvica), SKILANDIS, rūkytos dešros aukštos kokybės į Lietuvą – \$84.00. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Vokietija gali jums mokėti pensiją, jei: Vokietijoje nemažiau 18 mėn.; jei dabar čia dirbate, arba dirbote; jei jūsų miręs vyras/žmona Vokietijoje dirbo. Rašykite/skambinkite: tasta Agency of USA, P.O. Box 346, St. Clair Shores, MI 48080, tel. 313-773-7529. Kalbėkite vokiškai arba angliškai. (sk)

x Transpak parduoda ir siūnčia VIDEO, VAISTUS, DEŠVETUS RŪBUS, MAISTĄ KARGO. Tvarkome palikimus, pervedame PINIGUS. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Pius J. Nasvytis, Farmington Wood, Avon, Conn., Elena Butkus, Los Angeles, Cal., G. J. Zaborskis, San Jose, Cal., Eug. Kleinas, Wollaston, Mass., J. Neverauskas, Munster, Ind., Tony Kalvaitis, Ormond Beach, Fla., L. Kazlas, St. Petersburg Beach, Fla., J. Rudzevičius, Los Angeles, Cal., Vincas Benokraitis, Western Springs, Ill., Gediminas Biskis, Clarendon Hills, Ill., V. Derencius, Sunny Hills, Fla., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsdami prenumeratą atsiuntę po visą šimtinę. Labai dėkojame.

x Ona Rušienė, Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“ ir už kalėdines korteles ir kalendorių įteikė 20 dol. auką. Vincas Salčiūnas, Port St. Lucie, Fla., Jonas Kapčius, Daytona Beach, atsiuntė taip pat po 20 dol. auką. Dr. J. Uleckas, Toronto, Kanada, Antanas Luneckas, Chicago Ridge, Ill., po 12 dol. Visiems nuodėms ačiū.

x Už kalėdines korteles, kalendorių atsiuntę po 10 dol. Petras Kaušas, Joseph Glebus, Vytas Stankevičius, Leo Grumulaitis, Joseph Juška, Bronė Liaudanskis, Emilija Meškauskas, Vincas Urmonavičius. Ačiū.

x Lietuvos Laisvės dienos minėjimas! Sekmadienį, gegužės 20 d. Pasaulio Lietuvių centras kartu su JAV Lietuvių Bendruomenė, ALT'u, VLIK'u bei Lietuvių „Hotline“ paminės Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą. Programoje 11 val. šv. Mišios, po jų Illinois valstybės rezoliucija ir politinių vadų pareiškimai, skirti Lietuvai. Laisvės dienoje kalbės kongr. Richard Durbin. Dalyvauti pakviesti senatoriai Alan Dixon ir Paul Simon bei kiti. Vėliau bus gegužinė, bus galima apžiūrėti Pas. Liet. centrą, aplankyti Lietuvių tautinį dailės muziejų, Vilniaus bažnyčių architektūros parodą ir Lietuvių „Hotline“. Informacijai skambinti: A. Kavakienė arba D. Gylėnė – (708) 257-8787 arba Lietuvių „Hotline“ – (708) 257-6777. (sk)

Fondas, būdamas visuomeninė institucija, nori su visuomene bendrauti ir paminėti apie savo veiklą. Tuo tikslu ir buvo surengta vakaronė gegužės 11 d. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę pradėjo dr. R. Vitas. Ši vakaronė buvo skirta Kristanavičiaus fondo rėmėjų pagerbimui, bet tuo pačiu pagerbiamas ir Jaunimo centro statytojas. Toliau pranešimą padaryti buvo pakviestas kun. Vac. Gutauskas, SJ, kuris buvo gal pagrindinis Jaunimo centro statybos lėšų telkėjas. Taip pat jo sumanymu ir iniciatyva buvo įsteigtas ir Kristanavičiaus fondas. Jis trumpai nušvietė šio fondo reikalingumą ir jo tikslus.

Dr. J. Račkauskas plačiau apžvelgė fondo veiklą ir jo ateitį.

x Baltieji jaunimo šokiai – pabėdravimas bus gegužės 25 d., penktadienį, Tautiniuose namuose, Chicagoje. Pradžią 8 val. vak. Ruošia Lietuvių Jaunimo sąjungos Chicago skyrius.

x Pakeitimas. Rajoninis JAV LB Vidurio Vakarų apygardų apylinkių pirmininkų, tarybos narių ir Lietuvių Bendruomenės darbuotojų suvažiavimo vieta pakeista. Suvažiavimas vyks gegužės 20 d. 9 val. r. Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte, 511 E. 127th St. 60439 (ne Jaunimo centre, kaip buvo skelbta anksčiau). Visi kviečiami dalyvauti.

x Dr. K. Rimkus, Antanas Valavičius, Edmundas Korzonas, Ina Kurauskas, Pranas Mačernis, Rožė Didžgalvis, Antanas Kalvaitis, A. Cizauskas, Bene Viskraitis, Justinas Sidlauskas, Aleksandra Jurjonas, visi iš Chicago, Ill. „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, su prenumeratorių pratęsimu mokesčių atsiuntę po visą šimtinę. Labai dėkojame.

x Napoleonas Saboliūnas, Hot Springs, Ark. Victor Chinas, Naples, Fla., Julius Jodelė, Hermosa Beach, Fla., Bruno ir Regina Latožai, Westmont, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsdami prenumeratą, pridėjo po 30 dol. auką. Labai dėkojame.

x Jonas Vidžiūnas, Valencia, Cal., Ona Zdarzinskas, Ormundo Beach, Fla., Pranas Mickus, Longueuil, P.Q., Kanada, Teresė Bakaniene, Chester, Pa., Albinas Ruzgas, St. Petersburg Beach, Fla., Stanley Berkiel, Antioch, Ill. „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsdami prenumeratą atsiuntę po visą šimtinę. Labai dėkojame.

ties perspektyvas. Lituanistikos tyrimo ir studijų centro veikla yra finansuojama fondo. Be fondo paramos LTSC veikla būtų beveik neįmanoma. Pereitais metais už LTSC naudojamas patalpas Fondas Jaunimo centrui sumokėjo apie 10,000 dol. nuomos. Tai yra parama ne tik LTSC, bet ir Jaunimo centrui. Pažymėjo, kad studijų centras užima tik tas patalpas, kurios yra nebenaudojamos. Taip pat pranešė, kad dr. Vac. Šaulys šia proga paaudko Fondui 2000 dol.

Dr. R. Vitas supažindino, kaip yra tvarkomas Fondas. Yra 9 asmenų taryba, kuri tvirtina sudarytą valdybą. Taip pat yra 3 komisijos: Gutausko premijos, investavimų ir kontrolės komisijos. Su visuomeniniais pinigais yra elgiamasi labai atsakingai ir jie saugiai investuojami. Pagrindinio kapitalo šiuo metu jau yra sutelkta 370,000 dol. Suma neličiam, naudojami tik procentai. Jaunimo centre nesant užtenkamai vietos, Morkūno spaustuvės patalpose nuomojama pora kambarių, kur yra sudėta Marianopolio kolegijos biblioteka. Norint pajėgti išlaikyti Jaunimo centro patalpas, reikėtų turėti bent vieno milijono fondą. To ir yra siekiama.

Dr. J. Račkauskas papasakojo apie netolimoje praeityje su Fondo pagalba įvykdytus darbus. LTSC Muziejus atidarytas praėjusių metų balandžio 23 d., pasidare labiausiai matoma ir populiariausia LTSC dalis. Fondas prie to prisidėjo su 12,000 dol. Muziejaus parengta paroda apie prez. A. Stulginskį keliauja po Lietuvą. Išgelbėtas dar vienas archyvas: pavyko įsigyti Paškevičių šeimos archyvą. Jame yra apie 300 objektų, kurių seniausias yra 1685 m. sudarytas testamentas. Yra ir daugiau raštų iš Lietuvos-Lenkijos valstybės laikų. Seniausias šio archyvo dalį, lotynų ir slavų kalbomis rašytus dokumentus, peržiūrėjo ir tvarkė LTSC bendradarbiai K. Pabedinskis ir J. Dainauskas. Reikėtų išskirti paminėti Žilėvičiaus-Kreivėno muzikologijos archyvą, kuriame yra sukaupta retos ir vertingos medžiagos. Vyt. Landsbergis, dabartinis Lietuvos prezidentas, jame lankėsi tris sykius ir rinkosi medžiagą.

Būtų beveik neįmanoma šio rašinio apimtyje išninti visus poskyrius ir rinkinius, kurie yra sutelkti LTSC patalpose. Kad tie rinkiniai ne tik gulėtų ir dūlėtų, reikėtų kelių pilną laiką dirbančių specialistų. Kol kas tam lėšų nėra. Dalia Srugaitė savanoriškai dirba pilnu tempu, perrekorduodama Pelkių žiburėlio radijo programas. Kad skaitytojai turėtų apytikrį vaizdą, reikėtų paminėti, kad J. Dainausko biblioteka apima 18,000 knygų, o Marianopolio kolegijos 15,000. Kaip jau buvo pradžioje minėta, šios vakaronės vienas iš tikslų buvo pagerbimas Kristanavičiaus fondo rėmėjų. Dar nebuvome minėję, kad yra įsteigta Gutausko vardo nepiniginė premija. Ja yra pagerbiamas asmuo, kuris yra daugiausia prisidėjęs prie Kristanavičiaus fondo darbų ir kultūrinės veiklos Jaunimo centre. Iki šiol šia premija buvo apdovanoti 1987 dr. P. Kisieliui ir 1988 dr. M. Budrienė. Šių metų premiją išeiti buvo pakviestas Č. Grincevičius, Gutausko premijos komisijos pirmininkas. Jis trumpai supažindino su premijos istorija ir už ką ji yra skiriama. Šiuo kartu premija yra paskirta dr. Vaclovui Šauliui. Trumpai supažindino su jo biografijomis bruožais. Pačiam laureatui negalint dalyvauti, premija (plaketė) buvo išeita jo žmonai dr. Augustai Zaunytei-Šaulienei. Buvo pastebėta, kad daktarė iš žinomos Mažosios Lietuvos veikėjo Zaunių šeimos. Taip pat auko-

CHICAGOS ŽINIOS

PAMOKOS RŪKORIAMS

Šv. Kryžiaus ligoninėje gegužės 15 d. 7:30 v.r., 9 v.r., 12:30 v. p.p. ir 3:30 v. p.p. bus rūkoriais pamokos, kaip mesti rūkymą.

SVARBU AUTOMOBILISTAMS

Chicagoje miesto lipinukai pradėdami pardavinėti birželio 1 d. Jų bus galima gauti ne vien rotušėje, bet ir daugiau kaip 600-se finansinių ir prekybos institucijų. Jūs galite gauti ir paštą. Jie būtini. Mokestis – 50 dol. senimui tik pusė kainos.

KONCERTAI BOTANIKOS SODE

Chicago botanikos sode šiemet bus surengta 20 koncertų nuo gegužės iki rugsejo mėnesio. Botanikos sodas yra apie 15 mylių nuo Chicago miesto centro. Jame ruošiamos ir specialios gėlių parodos bei festivaliai. Pvz. gegužės 19–20 d. – japonų festivalis.

SKIEPAI KŪDIKAMS

Cook apskrityje paskelbta, kad sveikatingumo įstaigos numatė no skiepų nuo tymų (measles) amžių. Patariam skiepyti jau sulaukusius 12 mėnesių kūdikius.

PRIEŠ GIRTŲ VAIRAVIMĄ

Illinois valstijoje automobilių vairavimo mokytojams duotos instrukcijos sustiprinti mokymą apie pavojus girtiems vairuotojams.

jusiems 1000 dol. ar daugiau buvo įteikti fondatorių plaketės. Jas gavo: dr. R. Sidrys, D. Kavaliene, dr. K. Ambrozaitis, A. Valavičius ir A. Čepėnas. Nuo 1987 rengtos vakaronės ir fondatorių sąrašą įrašyta 11 naujų fondatorių.

Praėjusiais metais Fondas parėmė LTSC veiklą 26,000 dol. suma. Visą sukaupia medžiagą tvarkyti reikėtų ir apmokamų tarnautojų. Dabar tėra tik 1 samd. tarn. ir tai, tik 20 val. per savaitę. Bandoma rintis savanorių darbu. Kalbant apie savanorius, reikėtų paminėti dail. Magdalėną Stankūnienę ir Haliną Moliejienę, kurios jau daug metų dirba, tvarkydamos K. Baltramaičio meno straipsnius ir reprodukcijų rinkinį. Č. Grincevičius ir L. Kerulis tvarko archyvą, kurio vien periodinių rinkinių sekcijoje yra per 1400 pavadinimų ir per 50,000 knygų. J. Racevičienė ir M. Valantienė tvarko bibliotekos kartoteką ir kataloguotą. Savanorių yra ypač daug, sunku visus juos išninti.

Daugelis gal pastebėjo, kad paskutiniu metu pradėjus Lietuvai domėtis, radijo ir televizijos reporteriai susirado LTSC. Ne vieną sykį jis buvo minimas spaudoje ir televizijoje. Dr. J. Račkauskas komentavo įvykius Lietuvoje MacNeil–Lehrer News programoje, kuri rodoma visoje Amerikoje. Kartu su ALTO ryšių direktore Daiva Meilėnė ir kongresmanu R. J. Durbin grynė Lietuvos interesus Channel 11. Net Tokio Broadcasting System redaktorė kreipėsi informacijos. Iš šių pavyzdžių matome, kiek įvairių funkcijų atlieka LTSC apie kuri visuomenė mažai žino. Viso to gal nebūtų – jeigu nebūtų Kristanavičiaus fondo.

J. Žygas

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.